

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
W 2012 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN 2012**

Maj 2013 May

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W ŁODZI

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN ŁÓDŹ*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Piotr Ryszard Cmela

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Mariola Chrobot
Edward Bedlechowicz
Ewelina Herman
Anna Jaeschke
Stanisław Kaniewicz
Sławomir Konczak
Włodzimierz Obraniak
Elżbieta Ossowska
Tomasz Piasecki
Jolanta Włodarczyk
Lilianna Wójcik

Redakcja, skład i grafika —

Edited, setting and graphics —

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Łódzkie Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Anny Jaeschke

Projekt okładki

Covern design

Lidia Motrenko-Makuch

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

*When publishing data
please indicate source*

Publikacja dostępna w Internecie

Publication available on the Internet

www.stat.gov.pl/lodz

ISSN 2084-7041

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

Nakład 115 egz.

Cena 15,00 zł

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu drugą edycję opracowania *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego*. Publikacja ta, należąca do regionalnych opracowań analitycznych, zawiera obszerny zestaw aktualnych informacji statystycznych dotyczących województwa łódzkiego w 2012 r.

Dane, prezentowane w ujęciu dynamicznym oraz w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju, charakteryzują potencjał społeczno-ekonomiczny województwa łódzkiego oraz zachodzące zmiany od roku 2005.

Opracowanie zawiera dane z zakresu m.in. demografii, rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, budownictwa mieszkaniowego, rolnictwa, przemysłu i budownictwa, rynku wewnętrznego, wyników finansowych oraz nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw. Analiza wzbogacona została prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów, ukazującą województwo łódzkie w podziale na powiaty oraz województwo na tle innych województw. Uzupełnienie stanowi część tabelaryczna, w której zawarto wybrane dane o województwie łódzkim w kolejnych latach okresu 2005-2012 oraz informacje o charakterze bieżącym – prezentowane według miesięcy w dwóch ostatnich latach.

Przyjęta przez wszystkie urzędy statystyczne w kraju jednolita forma prezentacji danych umożliwia prowadzenia porównań i analiz regionalnych.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Preface

Statistical Office in Łódź presents the second edition of statistical publication “The report on socio-economic situation of the Łódzkie Voivodship”. This issue, included in the analytical system of regional studies, presents comprehensive set of actual statistical data on Łódzkie Voivodship in 2012.

Data, presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates, characterize a socio-economic potential of the Łódzkie Voivodship and changes which have occurred since 2005.

The report contains statistical data on demographic, labour market, wages and salaries, social benefits, residential construction, agriculture, industry and construction, internal market, financial results and investment outlays of enterprises . Analysis has been enriched by colourful maps and graphs, which present the Łódzkie Voivodship in a division by powiats and on the background of other voivodships. The supplement of the publication is a set of tables which contain selected data on the Łódzkie Voivodship in successive years from the period 2005-2012 and current information concerning last two years – presented by months.

The form of presenting data, adopted by all statistical offices, enables making comparisons and regional analyses.

*Director
of the Statistical Office in Łódź*

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. <u>Page</u>
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	10
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	14
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU	<i>ŁÓDZKIE VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	20
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	21
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	<i>DIVISION AND AREA OF ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	24
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	25
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	30
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	45
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	48
CENY	<i>PRICES</i>	52
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	57
PRZEMYSŁ	<i>INDUSTRY</i>	66
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	70
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	73
RYNEK WEWNĘTRZNY	<i>INTERNAL MARKET</i>	78
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	81
NAKLADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	84
ANEKS	<i>APPENDIX</i>	87

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2012</i>	1	20
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	25
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	28
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	30
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Average monthly paid employment in the enterprise sector in łódzkie voivodship</i>	5	31
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	<i>Registered unemployed and unemployment rate</i>	6	32
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie łódzkim	<i>Registered unemployed and unemployment rate in łódzkie voivodship</i>	7	36
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	39

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim	<i>Average monthly gross wages and salaries in łódzkie voivodship</i>	10	46
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	48
Świadczenia społeczne w województwie łódzkim	<i>Social benefits in łódzkie voivodship</i>	12	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim	<i>Price indices of consumer goods and services in łódzkie voivodship</i>	14	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	58
Przemysł	<i>Industry</i>	17	66
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim	<i>Indices of sold production of industry in łódzkie voivodship</i>	18	68
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim	<i>Indices of construction and assembly production in łódzkie voivodship</i>	20	71
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship ...</i>	22	75
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim	<i>Dwellings for which permits have been issued in łódzkie voivodship</i>	23	77
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	78
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie łódzkim	<i>Indices of retail sale in łódzkie voivodship</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	83
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	84

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2012</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2012</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2012 r.	<i>Employment rate by LFS in 2012</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2012 r. ...	<i>Unemployment rate by LFS in 2012</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2012</i>	5	22
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2012</i>	6	22

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2012</i>	7	22
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	<i>Dwellings completed in 2012</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2012 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2012</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2012</i>	10	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	27
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	12	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	14	29
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	30
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16	31
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Unemployment rate in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	21	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	40
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	23	40
Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	24	41
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	42
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale...	<i>Structure of unemployed persons by age in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	26	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie łódzkim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in łódzkie voivodship in the 4th quarter</i>	27	43
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter</i>	29	44
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in select sections in 2012</i>	31	46

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2012 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in łódzkie voivodship in 2012</i>	35	55
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	59
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	60
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	38	60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	61
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	62
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats)</i>	41	62
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	62
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	43	64
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	45	67
Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of sold production of manufacturing by PKD 2007 divisions in 2012</i>	46	67
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47	69
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of average paid employment in manufacturing by PKD 2007 divisions in 2012</i>	48	69
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	49	71
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	71
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	<i>Structure of construction and assembly production by divisions PKD 2007</i>	51	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52	72
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53	74
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54	74
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ..	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	55	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	56	75

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Dwellings completed in łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	57	76
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58	76
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59	77
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	60	79
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61	81
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62	81
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	84
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	66	86
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP</i>	I	88
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	92

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2013 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym opracowaniu publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachun-

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2013.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

In the publication the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception

kowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
	sekcje <i>sections</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
	działy <i>divisions</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków	X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (-)	-	zjawisko nie występuje <i>magnitude zero</i>
Zero (0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of unit</i>
(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of unit</i>
Kropka (.)	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak (x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
"w tym" "of which"	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of sum are given</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	-	złoty <i>zloty</i>	m ²	-	metr kwadratowy <i>square metre</i>
tys.	-	tysiąc <i>thousand</i>	m ³	-	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
mln	-	million <i>million</i>	kpl	-	komplet <i>komplet, set</i>
t	-	tona <i>tonne</i>	dt	-	decytona <i>deciton</i>
l	-	litr <i>litre</i>	szt.	-	sztuka <i>piece, unit</i>
m	-	metr <i>metre</i>	p.proc	-	punkt procentowy <i>point</i>
ha	-	hektar <i>hectare</i>	PKD	-	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

- Na przestrzeni ostatnich lat w województwie łódzkim obserwujemy spadek liczby mieszkańców. W 2012 r. **liczba ludności** w województwie zmniejszyła się o 0,4%. Podobnie jak w dwóch poprzednich latach, zanotowano spadek liczby urodzeń, było ich jednak mniej zaledwie o 0,01% niż w 2011 r. Jednocześnie wzrosła liczba zgonów o 1,7%. Znaczna przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń spowodowała w 2012 r. pogłębienie się ujemnego przyrostu naturalnego. Wskaźnik przyrostu naturalnego – najniższy wśród województw – obniżył się w 2012 r. do poziomu minus 2,97%.
- **Przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw, w województwie łódzkim w 2012 r., ukształtowało się na poziomie niższym niż przed rokiem o 1,5% i wyniosło 321,0 tys. osób. Był to pierwszy rok (w okresie od 2009 r.), w którym obserwowano spadek zatrudnienia. Na pogorszenie sytuacji w ostatnim okresie zasadniczy wpływ miał spadek przeciętnego zatrudnienia w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Rok 2012 był czwartym z kolei, w którym odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i **stopy bezrobocia**. Podobna sytuacja miała miejsce w skali całego kraju, jednak w przypadku województwa łódzkiego dynamika była większa niż w Polsce.

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2012 r. wyniosła w województwie łódzkim 14,0% i była o 1,1 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia odnotowano jedynie w powiecie wierszowskim.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, przeprowadzonego w IV kwartale w latach 2010-2012 pokazują niekorzystną sytuację na rynku pracy. Wzrosła liczba bezrobotnych oraz wskaźnik obciążenia osób pracujących. W konsekwencji odnotowano wzrost stopy bezrobocia w IV kwartale 2012 r. do poziomu 10,8% (wobec 9,4% przed rokiem).

- **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 3339,41 zł i było o 4,6% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,2% w 2011 r.). Przeciętne wynagrodzenie rosło szybciej w sektorze publicznym niż prywatnym (odpowiednio o 6,8% i 4,3%). W stosunku do 2011 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił w 5 z 8 obserwowanych sekcji sektora przedsiębiorstw.

Czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw, w porównaniu z 2011 r., zmniejszył się o 1,2%, a przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy wzrosło w tym czasie o 4,3%.

- Wyższa niż przed rokiem była dynamika **przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych**. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1642,49 zł i była o 5,7% wyższa niż przed rokiem, a pobierana przez rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 1043,43 zł i zwiększyła się o 7,2% w ciągu roku.

W 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej (spadek o 4,6%). Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku miała wpływ malejąca zbiorowość rolników indywidualnych (spadek o 3,3%), a także spadek liczby świadczeniobiorców ZUS (spadek o 1,7%).

- Średnioroczny **wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych** wyniósł 3,8% i był niższy niż w roku poprzednim. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w przypadku towarów i usług związanych z transportem (o 7,3%), mieszkaniem (o 5,7%) oraz w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,4%). Spadek cen dotyczył tylko odzieży i obuwia (o 4,3%).
- W 2012 r. w województwie łódzkim zmniejszeniu powierzchni zasiewów towarzyszył spadek plonowania większości gatunków. Na mniejszą **produkcję roślinną** wpływ miały niekorzystne warunki agrometeorologiczne powodujące zimowe straty w zasiewach ozimin.

W ciągu roku odnotowano zmniejszenie się liczebności stad utrzymywanych zwierząt gospodarskich. Na sytuację w **chowcie zwierząt** miała wpływ przede wszystkim niska opłacalność produkcji zwierzęcej.

Na rynku rolnym województwa łódzkiego, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost **cen** większości **produktów rolnych**, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych i mleka), jak i na targowiskach. Poprawiła się także relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen, zarówno żyta jak i jęczmienia.

Wielkość skupu ziarna zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) była niższa niż przed rokiem. Odnotowano natomiast wzrost podaży żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (więcej skupiono m.in. żywca wołowego oraz drobiowego). Wzrosła także wielkość skupu mleka krowiego.

- **Produkcja sprzedana przemysłu** w 2012 r. osiągnęła wartość 66771,4 mln zł (w cenach bieżących) i była o 9,3% (w cenach stałych) wyższa niż w 2011 r. W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 169,7 tys. osób i było o 2,9% niższe niż w 2011 r. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2012 r. wyniosła 393,4 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 13,4% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.
- **Produkcja budowlana** w 2012 r., była niższa niż przed rokiem o 1,1% i osiągnęła poziom 7724,3 mln zł. Wzrosła natomiast produkcja budowlano-montażowa realizowana przez przedsiębiorstwa budowlane z województwa łódzkiego o 2,1%, a jej udział wyniósł 65,9%. Wzrost zatrudnienia, przy jednoczesnym spadku wartości produkcji budowlanej ogółem, spowodował spadek wydajności pracy o 4,4% - produkcja budowlana na 1 zatrudnionego osiągnęła wartość 320,5 tys. zł.
- Budownictwo mieszkaniowe w 2012 r., pod względem liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych, odnotowało znacznie lepsze wyniki niż w latach poprzednich. **Oddano do użytkowania 8019 mieszkań**, a ich liczba była o 33,2% wyższa niż w roku poprzednim i jednocześnie najwyż-

sza w całym okresie 2005-2012. Zmniejszyła się natomiast aż o ¼ liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Utrzymała się także niekorzystna tendencja spadku liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

- Wartość **sprzedaży detalicznej** w województwie łódzkim była o 4,9% wyższa niż w roku 2011 r. Znaczący wzrost odnotowały przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 29,5%) oraz mebli, RTV, AGD (o 22,5%). Zmniejszyła się natomiast wartość sprzedaży hurtowej towarów o 2,7%.
- **Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych** były mniej korzystne niż przed rokiem. Mimo większej liczby przedsiębiorstw, które w 2012 r. wykazały zysk netto większość wskaźników ekonomicznych była gorsza niż przed rokiem. Niższe były wskaźniki rentowności (wskaźnik rentowności obrotu brutto obniżył się o 1,9 p.proc; wskaźnik rentowności ze sprzedaży o 0,3 p.proc.), natomiast wskaźnik poziomu kosztów wzrósł o 1,9 p. proc. do poziomu 94,4%. Korzystniejsze okazały się jedynie wskaźniki płynności finansowej.
- Wielkość **nakładów inwestycyjnych** poniesionych przez przedsiębiorstwa w województwie była niższa niż przed rokiem. Spadek ten na poziomie 4,0% był znacznie niższy niż w kraju. W strukturze nakładów wzrost odnotowano w przypadku zakupu maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi – o 8,3%. W 2012 r. wzrosła liczba rozpoczętych inwestycji o 8,1%, przy jednocześnie mniejszej niż w roku poprzednim ich wartości kosztorysowej.

BASIC TRENDS

- Over the last years a decline in Łódzkie Voivodship population number was observed. In 2012, **the population of voivodship** decreased by 0.4%. Similar to situation observed in two previous years, in 2012 reduction in number of births was noted but it fell by only 0.01% in relation to 2011. At the same time, the number of deaths increased by 1.7%. As a result of the large predominance of the deaths over the births, the negative natural increase deepened. The natural increase indicator – with the lowest value among all voivodships – decreased in 2012 and amounted to 2.97%.
- In 2012, **the average paid employment** in the enterprise sector in Łódzkie Voivodship remained at the same level of 321.0 thous. persons, i.e. by 1.5% lower than in 2011. For the first time since 2009, decrease in number of persons employed was observed. The decline in the enterprise sector was influenced mainly by the reduction of average paid employment in manufacturing.

2012 was the fourth year in a row, in which the number of employment persons registered in labour office and **the registered unemployment rate** were higher than a year before. The similar situation was observed in whole country, but its dynamics was greater in Łódzkie Voivodship than in Poland.

Registered unemployment rate at the end of December 2012 amounted to 14.0%, i.e. by 1.1pp more than in 2011. Decline in unemployment occurred only in Wieruszowski powiat.

Results of **Labour Force Survey (LFS)** conducted in 4th quarter of 2010-2012 indicate unfavourable labour market trends. In 2012 the number of unemployment persons and the number of unemployed persons per 1000 employed persons exceeded the previous year's level. In consequence, in the 4th quarter 2012 unemployment rate grew to 10.8% (against 9.4% in 2012).

- **The average monthly gross nominal wages and salaries** in the enterprise sector in 2012 amounted to 3339.41 zł and was by 4.6 % higher than a year before (against the growth of 7.2% in 2011). The average wages and salaries in public sector were going up faster than in private sector (respectively by 6.8% and 4.3%). Compared to 2011, the growth in average wages and salaries was observed in 5 of 8 researched sections of the enterprise sector.

Time worked in enterprise sector, in relation to 2011, decreased by 1.2%, while the average wages and salaries per hour increased by 4.3%.

- The greater dynamics of an **average monthly gross retirement pay and pension** was recorded. The average monthly nominal gross retirement pay and pension from non-agricultural social security system (Social Insurance Institution) in 2012 amounted to 1642.49 zł and was by 5.7% higher than in 2011. The average monthly nominal gross retirement pay and pension of individual farmers reached the level of 1043.43 zł and increased in comparison to the previous year by 7.2%.

In 2012, the average number of retirees and pensioners was at the slower level than a year before (decrease by 4.6%). Declining population of farmers (drop by 3.3%) and the number of persons receiving benefits from Social Insurance Institution (drop by 1.7%) influenced the direction of changes observed in whole population of retirees and pensioners.

- The annual average **growth in the prices of consumer goods and services** amounted to 3.8% and was slower than a year before. Price growth was recorded in the majority of goods and services groups, with a considerable increase in transport (by 7.3%), dwelling (by 5.7%) and food and non-alcoholic beverages (by 4.4%). A drop in prices concerned the prices of clothing and footwear only (by 4.3%).
- In 2012 a decrease in total sown area of crop production was accompanied by decline in the area of most main crops. The unfavourable agro-meteorological conditions occurring in the winter season and causing drops of winter crops influenced a decrease of the total **cropping production**.

Within a year, the downward livestock was reported. Low profitability of animal production resulted in a decrease in **animal breeding**.

In comparison to the previous year, the growth in the average **prices** of most **agricultural products** (excluding edible potatoes and milk), was recorded both in procurement and in marketplace turnover. Moreover, procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rice and barley, has been higher.

The value of procurement of basis cereals (including cereal mixed) was lower than a year earlier. Whereas, the growth of supply of animals for slaughter in terms of meat (increased procurement of beef and poultry for slaughter) was noted. The value of procurement of cows' milk was higher than in the previous year as well.

- It is estimated that **sold production of industry** reached the level of 66771.4 mln zł (in current prices) and was by 9.3% (in constant prices) higher than in previous year. In 2012 average paid employment in Łódzkie Voivodship industry amounted to 169.7 thous. persons and was by 2.9% lower than in 2011. Labour productivity in industry, measured by sold production per one paid employee amounted to 393.4 thous. zł (in current prices) and was by 13.4 % higher (in constant process) than in the previous year.
- In 2012 **sold production in the construction** reached the level of 7724,3 mln zł and was by 1.1% lower than a year before. In turn, construction and assembly production performed by construction enterprises within Łódzkie Voivodship was by 2.1 higher and its share in total construction output sold amounted to 65.9%. A growth of average paid employment with a drop in the total construction output value influenced a decrease in labour productivity in construction (by 4.4%) – sold production of construction per one employee amounted to 320.5 thous. zł.
- Residential construction in 2012, in terms of number of completed dwellings, recorded much better results than in previous years. According to data, 8019 **dwellings were completed**, i.e. by 33.2% more than a year before. This number of dwellings constituted the highest value observed in the pe-

riod 2005-2012. However, as many as the one-quarter decline was observed in the number of dwellings which construction has begun. Negative downward trend in number of dwellings for which permits have been issued, has been continued.

- The value of **retail sales** in Łódzkie Voivodship was by 4.9% higher than in 2011. A considerable growth was recorded in enterprises conducting the sale of motor vehicles, motorcycles, parts (of 29.5%) and the sale of furniture, radio, TV and household appliances (of 22.5%). However, wholesale in 2012 was by 2.7% lower than a year before.
- In 2012 **financial results of non-financial enterprises** were less favourable than those obtained the year before. While share of enterprises showing net profit in the total number of the surveyed enterprises was higher than in 2011, the majority of basic economic indicators was worse than a year earlier. The profitability rates were at the lower level in comparison with those obtained in 2011 (gross turnover profitability rate has lowered by 1.9pp, the profitability rate from the sales of products, goods and materials – by 0.3pp), whereas the cost level indicator increased by 1.9pp to 94,4%. Only financial liquidity ratios were more favourable.
- Total **investment outlays** of the surveyed enterprises in Łódzkie Voivodship were lower than a year before. The outlays drop of 4.0% was much lower than one observed in Poland. In structure of total investment outlays a growth was recorded in investment outlays on purchasing of machinery, technical equipment and tools – by 8.3%. In 2012 the value of the investments newly started was higher by 8.1%, while the total estimated value was lower than a year before.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE KRAJU

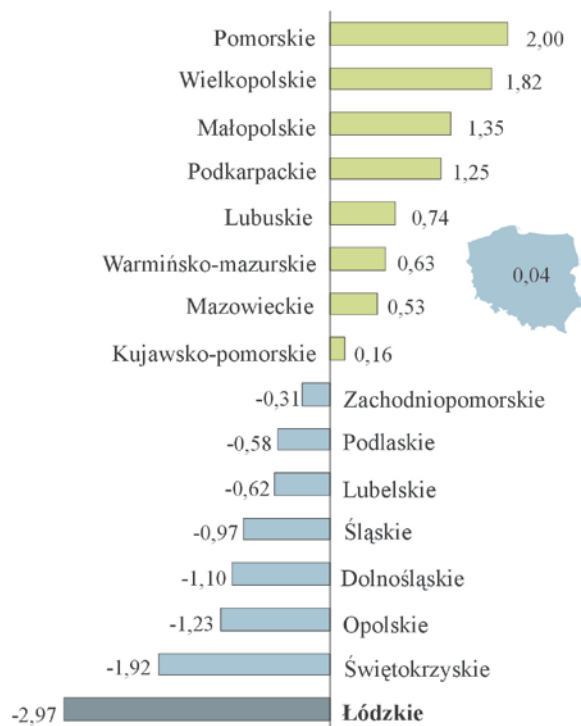
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.

Wyszczególnienie	Polska	Łódzkie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 30 XII)	123	139
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,0	-3,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,2	-0,7
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	56,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	50,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,1	11,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3728,36	3339,41
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1759,85	1642,49
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1054,61	1043,43
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	103,7	103,8
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	9,8	7,4
Obsada bydła ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	36,7	44,3
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha gruntów ornych w szt.	74,0	99,9
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	460982	393439
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	388800	320535
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,0	3,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1032	927
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	12
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	76,8	78,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,8	94,4
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni =100, ceny bieżące)	99,9	96,0
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^d w 2010 r. w zł	37096 ^e	34180

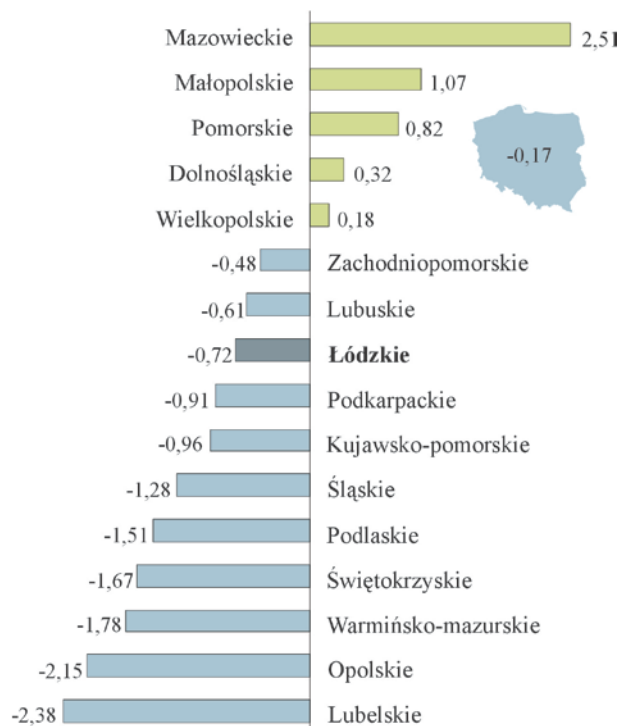
^a Przeciętne w roku. ^b Stan w grudniu. ^c Stan w końcu listopada. ^d Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. ^e Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

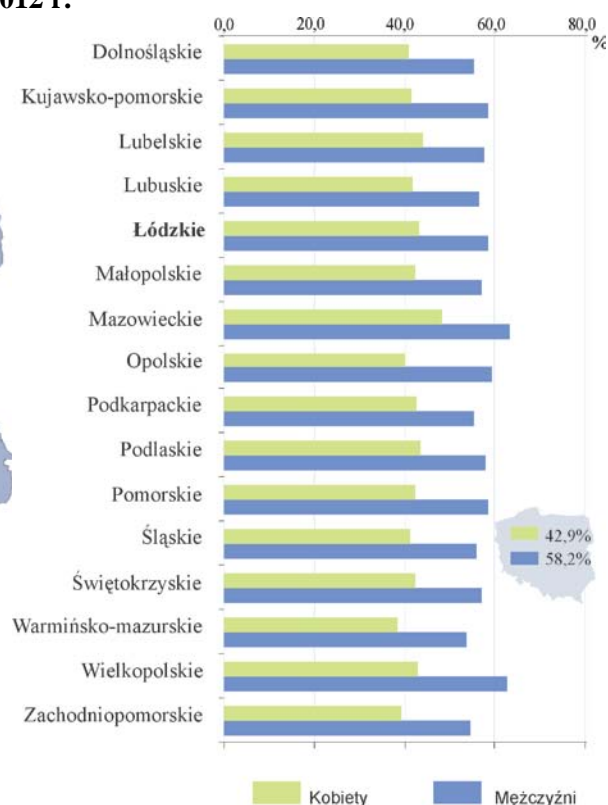
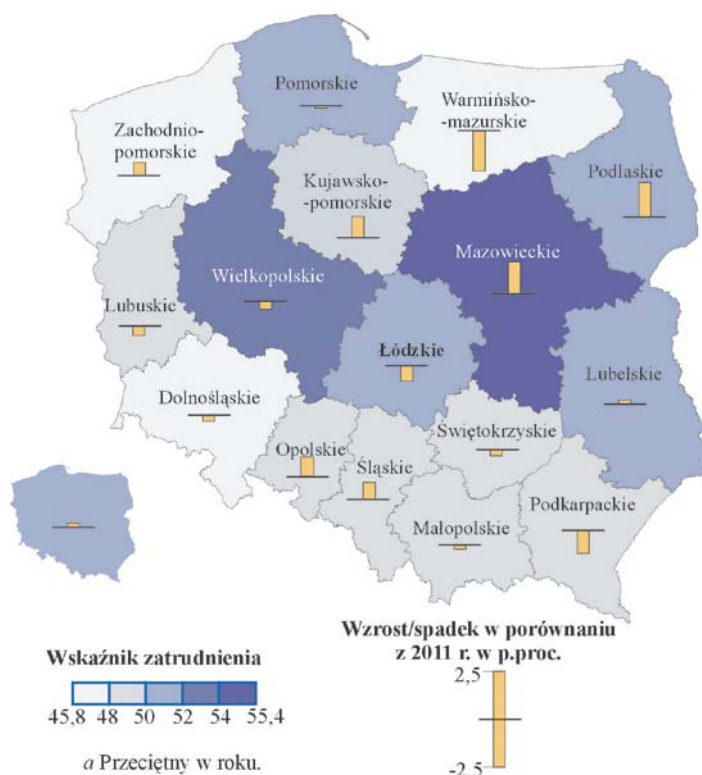
Wyk. 1. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.**

Wyk. 2. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.**

Wyk. 3. **Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2012 r.**

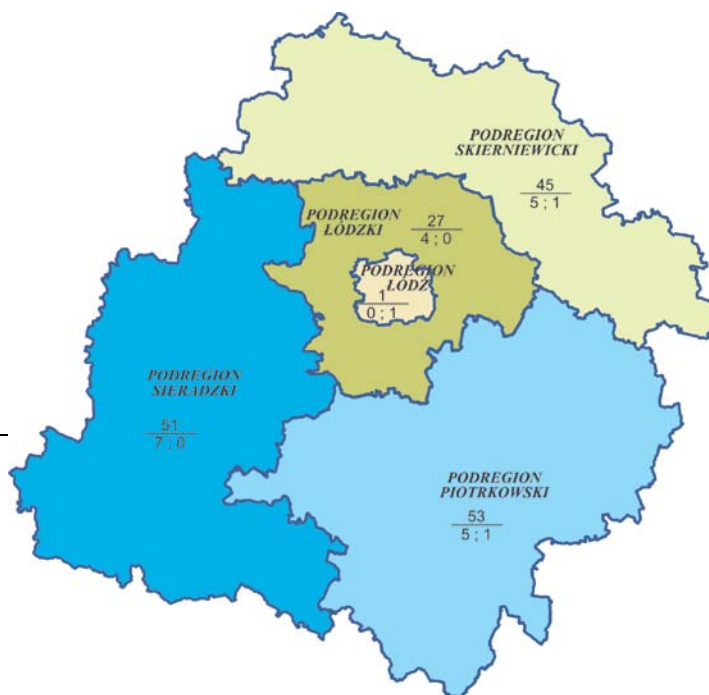
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

liczba gmin
177
liczba powiatów 21 ; 3 liczba miast
na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
ŁÓDZKIE	1821895	2524651
podregiony:		
Łódzki	220568	384610
M. Łódź	29325	718960
Piotrkowski	597113	596595
Sieradzki	566693	454030
Skierniewicki	408196	370456

Podregion łódzki		Podregion miasto Łódź		Podregion sieradzki		Podregion skierniewicki	
Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:		Powiaty:		Powiaty:	
brzeziński łódzki wschodni pabianicki zgierski		miasto Łódź		łaski pajęczański poddębicki sieradzki wieluński wieruszowski zduńskowolski		kutnowski łęczycki łowicki rawski skierniewicki	
Powiaty:		Miasto na prawach powiatu:		Powiaty:		Powiaty:	
bełchatowski opoczyński piotrkowski radomszczański tomaszowski		Piotrków Trybunalski				Skierniewice	

Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. województwo łódzkie zajmowało powierzchnię 18219 km² (1821895 ha), co stanowi 5,8% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 2525 tys. ludności, tj. 6,6% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 139 osób (piąta lokata w kraju). W miastach mieszkało 63,6% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie łódzkim utrzymuje się spadek liczby ludności, spowodowany głównie ujemnym przyrostem naturalnym. W 2012 roku, trzeci rok z rzędu, obserwowano spadek liczby urodzeń. Ponadto, od roku 2010 ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak również saldo migracji zagranicznych przyjmowało wartości ujemne i zmniejszało się.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2012 r. ludność województwa łódzkiego, podobnie jak w 2011 r., stanowiła 6,6% ogółu ludności Polski. W ciągu roku liczba ludności spadła o 0,4% (w stosunku do 2010 r. spadek był na poziomie 0,7%).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.*

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- dla lat 2005-2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;
- dla lat 2010-2012 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.;
- dodatkowo w tablicy 2 dane dla 2010 r. zaprezentowano w dwóch wariantach: A – bilans oparty na wynikach NSP 2002 w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2007-2009 oraz B – bilans oparty na wynikach NSP 2011 w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011-2012.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2005	2010 ^a		2011	2012
		A	B		
POLSKA					
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII):					
w tysiącach	38157,1	38200,0	38529,9	38538,4	38533,3
na 1 km ²	122	122	123	123	123
w tym kobiety:					
w tysiącach	19703,2	19755,7	19876,7	19883,9	19884,0
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23423,7	23264,4	23429,1	23385,8	23336,4
w %	61,4	60,9	60,8	60,7	60,6
Wieś: w tysiącach.....	14733,3	14935,7	15100,8	15152,6	15196,9
w %	38,6	39,1	39,2	39,3	39,4

^a Patrz nota wyjaśniająca.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010 ^a		2011	2012
		A	B		
ŁÓDZKIE					
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII):					
w tysiącach	2577,5	2534,4	2542,4	2533,7	2524,7
na 1 km ²	141	139	140	139	139
w tym kobiety:					
w tysiącach	1349,3	1329,4	1330,3	1325,8	1321,3
na 100 mężczyzn	110	110	110	110	110
Miasta: w tysiącach.....	1665,3	1621,9	1625,2	1615,4	1606,1
w %	64,6	64,0	63,9	63,8	63,6
Wieś: w tysiącach.....	912,2	912,4	917,3	918,3	918,6
w %	35,4	36,0	36,1	36,2	36,4

^a Patrz nota wyjaśniająca na str. 25.

Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2012 r. (tak jak przed rokiem) wyniosła w województwie 139, zaś w Polsce – 123. Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. Podobnie jak w poprzednich latach, najwyższą wartość zanotowano w mieście na prawach powiatu Łódź, natomiast najniższą w powiatach skierniewickim i poddębickim.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

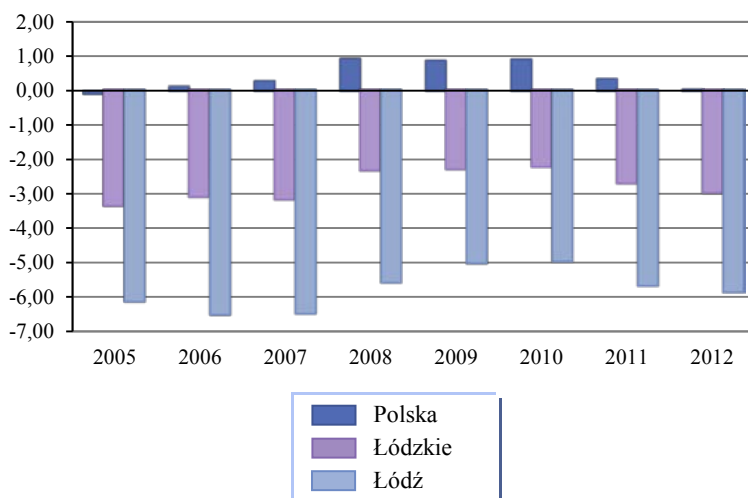
Według danych bilansowych w województwie łódzkim w 2012 r. zarejestrowano 23851 urodzeń żywych, tj. o 101 mniej niż przed rokiem i o 1675 mniej niż w 2010 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,43‰ i był niższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (9,44‰), jak również w 2010 r. (10,02‰).

W 2012 r. w województwie łódzkim zmarły 31352 osoby, tj. o 536 osób więcej niż przed rokiem, ale o 405 mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 12,40‰, podczas gdy rok wcześniej – 12,14‰, a w 2010 r. – 12,26‰. W roku 2012, w stosunku do roku poprzedniego spadła umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,23‰ wobec 4,47‰ w 2011 r. i 3,96‰ w 2010 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI): do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

Dane od roku 2010 zostały obliczone na podstawie ludności zbilansowanej w oparciu o NSP 2011.

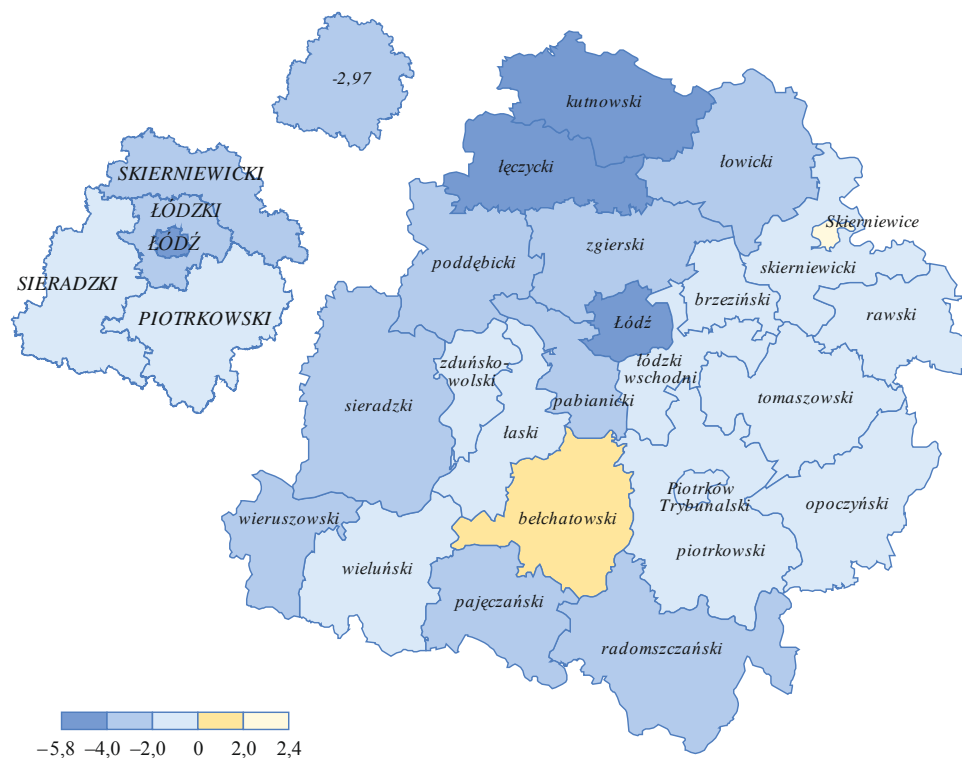
Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W województwie łódzkim w 2012 r., w wyniku przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń, zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 7501, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 6864, a w roku 2010 – minus 5695.

Od 2011 r. w województwie łódzkim obserwowane jest pogłębianie się ubytku naturalnego. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyrost naturalny osiągnął wartość minus 2,97‰ i w porównaniu z rokiem poprzednim był niższy o 0,27 punktu promilowego. Natomiast dla Polski omawiany wskaźnik osiągnął dodatnie wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2012 r. ukształtował się na poziomie 0,04‰.

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.

W województwie łódzkim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował dodatnie wartości jedynie w dwóch powiatach: bełchatowskim oraz Skierniewicach. W pozostałych powiatach notowano wartości ujemne, najniższą - w mieście na prawach powiatu Łódź.

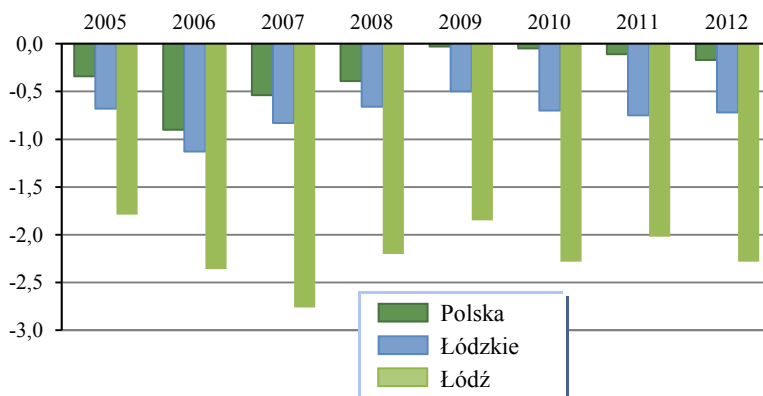
W łódzkich urzędach stanu cywilnego w styczniu 2012 roku zarejestrowano 12616 nowo zawartych małżeństw, tj. o 24 mniej niż przed rokiem, ale o 1897 więcej niż w analogicznym okresie 2010 r. **Współczynnik małżeństw**, w omawianym okresie, osiągnął poziom 4,99‰ (wobec 4,98‰ w 2011 r. i 5,70‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w województwie w przeliczeniu na 1000 ludności była niższa niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Małżeństwa	5,42	5,93	5,36	5,29
Urodzenia żywe	9,55	10,73	10,08	10,02
Zgony	9,65	9,83	9,75	9,99
w tym niemowląt ^a	6,42	4,98	4,73	4,64
Przyrost naturalny ^b	-0,10	0,90	0,34	0,04
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,34	-0,05	-0,11	-0,17
ŁÓDZKIE				
Małżeństwa	5,16	5,70	4,98	4,99
Urodzenia żywe	8,74	10,02	9,44	9,43
Zgony	12,09	12,26	12,14	12,40
w tym niemowląt ^a	6,15	3,96	4,47	4,23
Przyrost naturalny ^b	-3,35	-2,24	-2,70	-2,97
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,08	-0,01	-0,02	-0,07
ŁÓDŹ				
Małżeństwa	4,49	5,11	4,44	4,52
Urodzenia żywe	7,65	8,93	8,60	8,37
Zgony	13,76	13,87	14,25	14,20
w tym niemowląt ^a	6,84	3,21	3,99	3,31
Przyrost naturalny ^b	-6,11	-4,94	-5,65	-5,84
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,17	-0,14	-0,05	-0,19

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

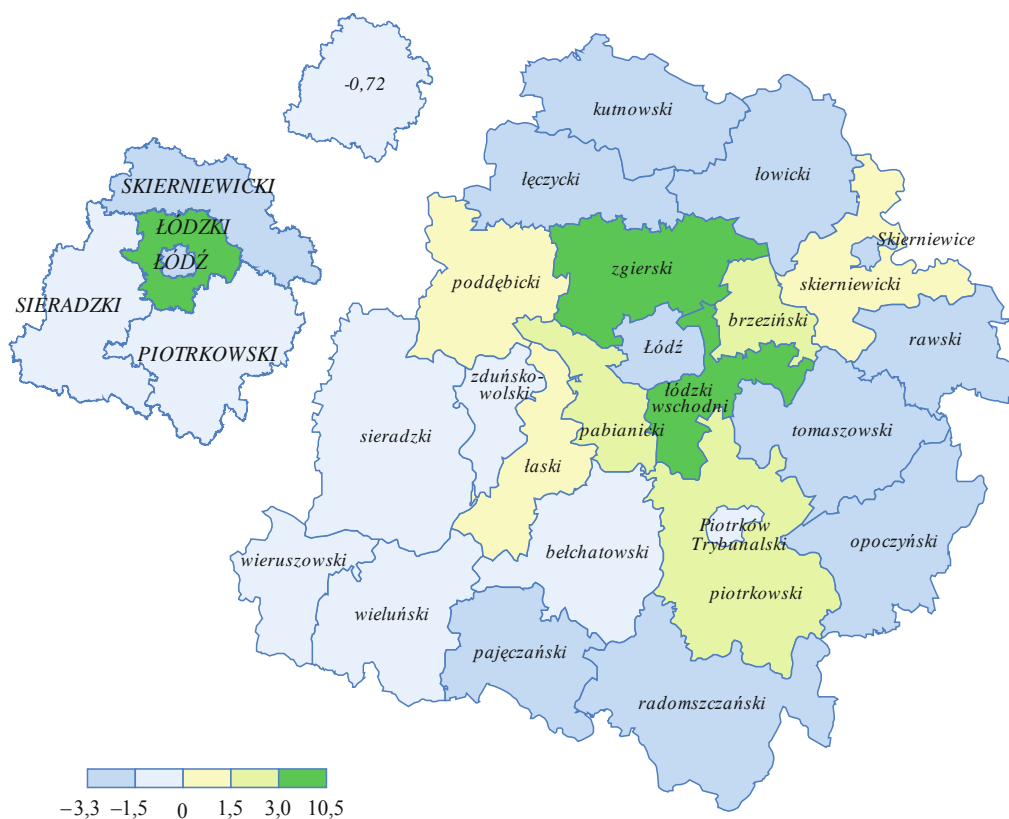
meldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2012 r. – o 1828, w 2011 r. – o 1891, a w 2010 r. – o 1780).

W okresie dwunastu miesięcy 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie łódzkim **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2012 r. – o 1828, w 2011 r. – o 1891, a w 2010 r. – o 1780).

Analizując zjawisko migracji zagranicznych dostrzec można, iż w latach 2006-2009, zarówno w Polsce, jak i w województwie łódzkim, następowało zmniejszenie skali wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. Ponadto, w roku 2009, liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w województwie łódzkim przekroczyła o 108 liczbę tych, którzy wymeldowali się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granice kraju.

Natomiast od roku 2010, zarówno w Polsce, jak i w województwie, liczba emigrantów przekraczała liczbę imigrantów, a saldo migracji zagranicznych na pobyt stały systematycznie spada (w 2012 r. ubytek migracyjny wyniósł minus 185 wobec minus 23 w 2010 r.)

Wyk. 14. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie łódzkim według powiatów w roku 2012 przyjęło wartości dodatnie w ośmiu powiatach, tj.: łódzkim wschodnim (10,54‰), zgierskim (3,46‰), pabianickim (2,66‰), brzezińskim (2,52‰), piotrkowskim (1,79‰), skierniewickim (1,05‰), łaskim (0,59‰) oraz poddębickim (0,31‰).

Dane prezentujące ludność w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2012 r., po dwóch latach wzrostu, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się poniżej poziomu zanotowanego przed rokiem, a spadek ten wynikał z obniżenia się zatrudnienia zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 321,0 tys. osób, tj. o 1,5% niższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 5,0% w 2011 roku). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,1% (wobec wzrostu o 3,2% w 2011 r.).

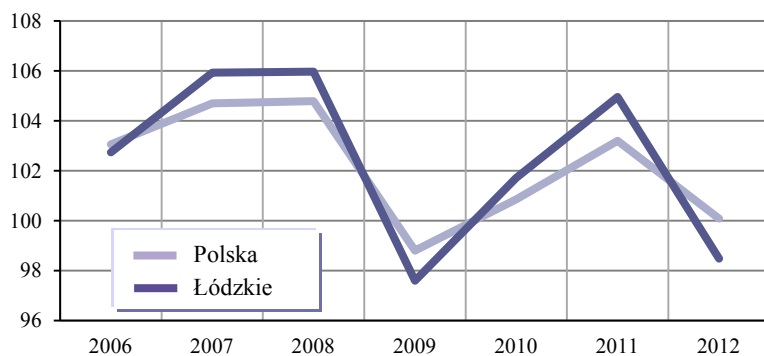
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012		
	w tysiącach				2005 = 100	2011 = 100
Polska	4769,3	5372,6	5541,1	5548,7	116,2	100,1
Łódzkie	271,3	310,5	325,9	321,0	118,3	98,5
Łódź	116,1	119,6	116,3	x	97,2

^a Dane dla województwa i dla Łodzi do 2011 r. nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

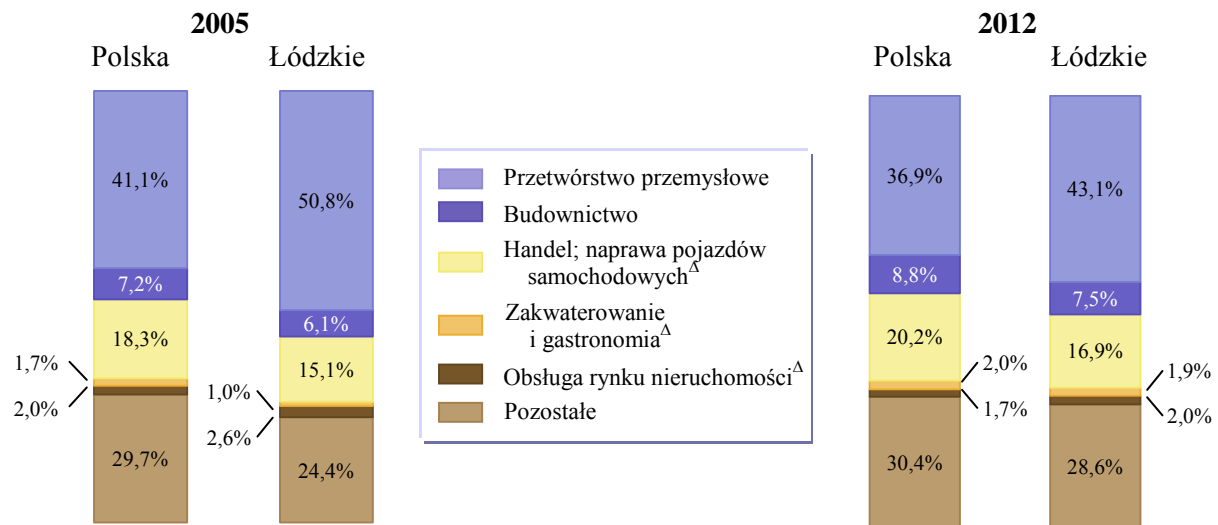
Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
Rok poprzedni = 100

W 2012 r. udział sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 86,5% i zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,4 p.proc. W odniesieniu do roku 2005 udział sektora prywatnego zwiększył się o 3,2 p.proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie

wyniosło 277,5 tys. osób, co oznacza spadek o 1,1% w stosunku do zanotowanego rok wcześniej oraz wzrost o 22,7% w odniesieniu do stanu z roku 2005.

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

W roku 2012, podobnie jak w roku poprzednim, wskaźnik opisujący średnią wielkość zatrudnienia w województwie łódzkim osiągnął najwyższą wartość w przypadku przetwórstwa przemysłowego – 138,2 tys. osób. Natomiast sekcja informacja i komunikacja charakteryzowała się najniższym przeciętnym zatrudnieniem – 4,8 tys. osób.

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2011				2012				w tys.
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	107,6	106,9	106,1	105,0	99,4	98,9	99,0	98,5	321,0
w tym:									
Przemysł	106,0	106,4	105,7	104,0	98,4	97,3	97,4	97,1	169,7
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	102,2	101,7	101,7	100,9	97,8	97,4	97,3	97,0	138,2
Budownictwo	105,2	105,5	104,2	103,6	105,8	103,7	103,6	103,4	24,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	108,6	105,7	105,8	104,8	98,2	97,9	97,8	96,5	54,4
Transport i gospodarka magazynowa	111,1	109,7	108,6	110,5	107,3	107,4	107,0	105,4	15,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	109,9	121,0	121,9	119,7	115,2	105,4	101,7	103,8	6,0
Informacja i komunikacja	96,1	98,3	99,3	111,4	108,8	107,9	106,5	106,7	4,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	101,0	100,6	100,4	100,7	97,9	95,9	96,4	96,7	6,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	119,0	111,7	107,9	105,1	94,5	99,2	100,1	99,7	27,9

W porównaniu z rokiem poprzednim, w roku 2012 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się jedynie w czterech spośród analizowanych sekcji PKD 2007. Największy wzrost zanotowano w informacji i komunikacji (o 6,7%). Korzystne zmiany zaobserwowano również w transporcie i gospodarce magazynowej (wzrost o 5,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (wzrost o 3,8%), a także budownictwie (wzrost o 3,4%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2012 r. w województwie łódzkim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym najwyższy wśród osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata. Stopa bezrobocia w województwie łódzkim, podobnie jak w kraju, systematycznie rośnie od roku 2009.

W końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa łódzkiego wyniosła 151,0 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 12,4 tys. osób, tj. o 8,9%), ale niższa niż w 2005 r. (o 47,4 tys. osób, tj. o 23,9%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w ostatnim roku było szybsze niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 5,3%. Istotne zmiany obserwowano w skali kraju – na koniec 2012 r. liczba bezrobotnych była o 7,8% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,4% w 2011 r.). Zaś w odniesieniu do 2005 r. zbiorowość bezrobotnych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w całym kraju zmniejszyła się o 22,9% i spadek ten był nieznacznie mniejszy niż w skali województwa (o 23,9%).

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1954,7	1982,7	2136,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	3042,0	2591,5	2655,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2979,8	2563,5	2500,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	83	90	92
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,4	12,5	13,4

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
ŁÓDZKIE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	198,4	131,6	138,7	151,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	184,5	197,5	169,3	174,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	204,4	194,0	162,3	162,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	144	98	147	146
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,9	12,2	12,9 ^b	14,0
ŁÓDŹ				
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	54,7	33,7	37,0	41,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	50,7	43,6	44,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	49,0	40,3	40,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	105	61	89	123
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	16,4	10,0	11,0 ^b	12,1

^a W ciągu roku. ^b Dane zostały skorygowane.

W województwie łódzkim w końcu 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano jedynie w powiecie wierszowskim (o 1,1%). Natomiast najwyższy wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych – o 17,9% – zanotowano w powiecie łowickim (w którym w 2011 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 7,5%). Dodatkowo, w trzech powiatach liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła w 2012 r. o ponad 15,0% – w Skierniewicach, w powiecie pączęńskim i skierniewickim (odpowiednio o 16,7%, 15,6%, 13,4%).

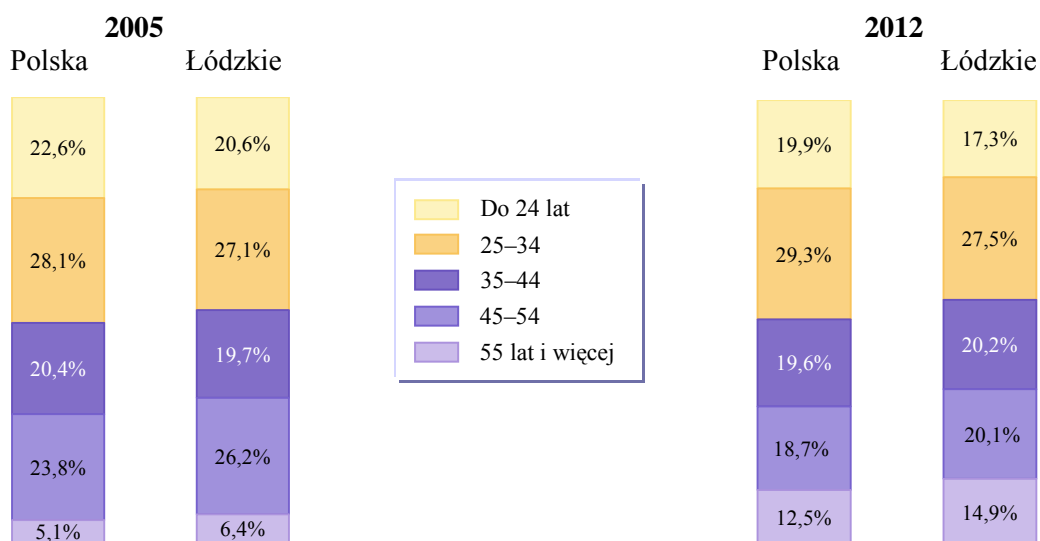
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 83,8% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2011 r. – 83,4%), 85,6% ogółu stanowiły osoby wcześniej pracujące (w 2011 r. – 84,7%), a 33,6% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 33,5%).

W końcu grudnia 2012 r., w odniesieniu do 2011 r., w województwie łódzkim nastąpiła zmiana w strukturze bezrobotnych według płci. Odmiennie niż w kraju, przeważali mężczyźni, którzy stanowili 50,4% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 12,8% wyższa niż rok wcześniej. Mniejszy wzrost dotyczył populacji bezrobotnych kobiet (o 5,3%), a ich odsetek zmniejszył się w ciągu roku o 1,7 p.proc. do poziomu 49,6%.

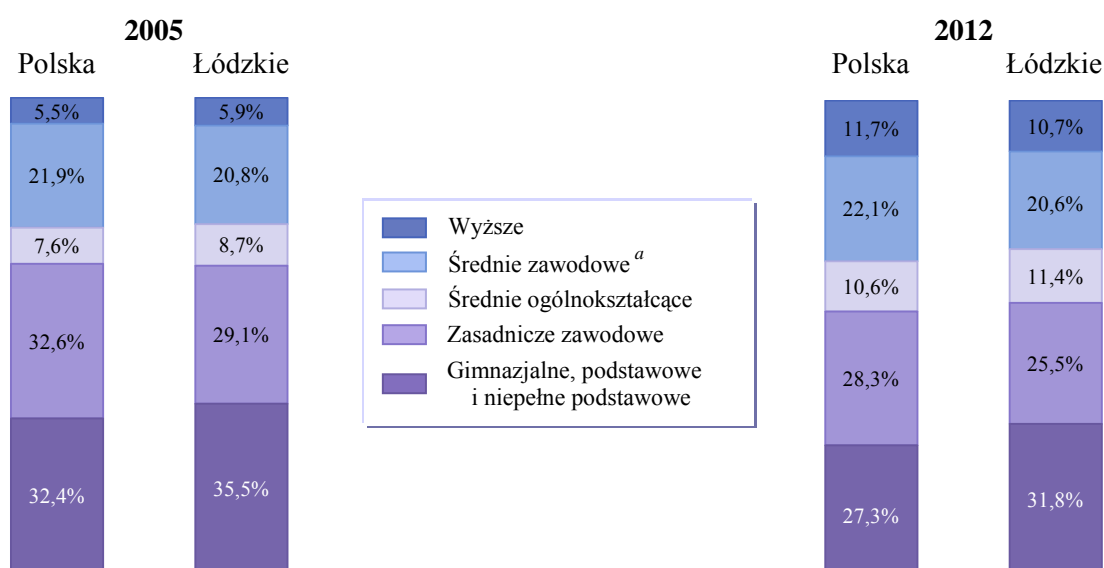
Bezrobocie, podobnie jak w kraju, dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2012 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (41,5 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,1 p.proc. do 27,5%. Udział bezrobotnych osób w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 0,9 pkt. proc. do 20,1%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy dominują osoby o niskim poziomie kwalifikacji. W 2012 r. dwie najliczniejsze grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 31,8% oraz 25,5% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z 2011 r. udział obu wyżej wymienionych pozostał na zbliżonym poziomie. Od kilku lat coraz większe problemy na rynku pracy odczuwają osoby z wyższym wykształceniem, których zbiorowość w ciągu ostatniego roku zwiększyła się najbardziej (o 11,4%), a ich odsetek wzrósł o 0,2 p.proc. do 10,7%.

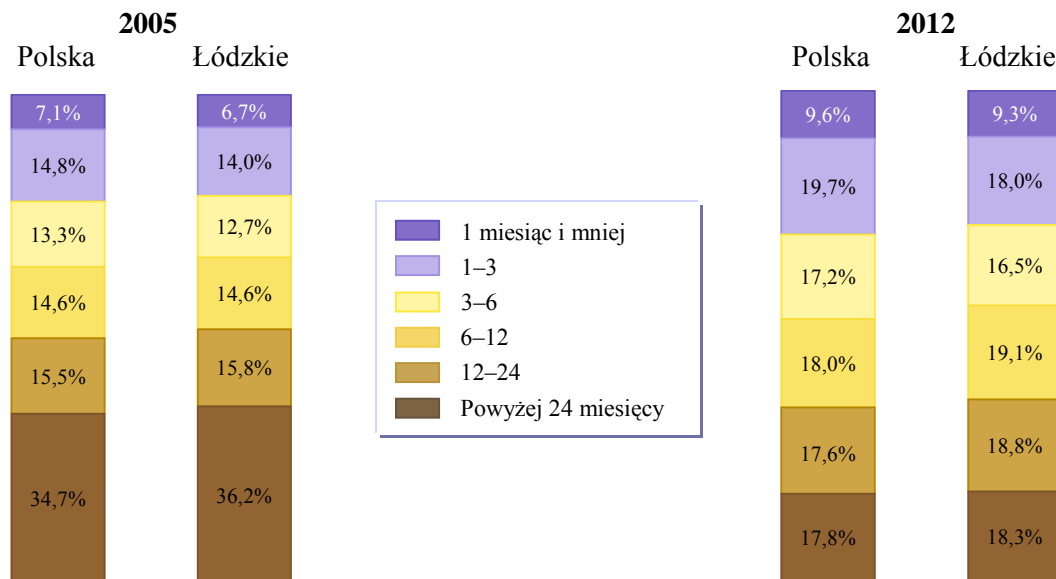
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

W 2012 r., po raz pierwszy od 2006 r., zanotowano wzrost we wszystkich kategoriach bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy. Największy wzrost (o 32,0%) w ujęciu rocznym nastąpił w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata, mających niewielkie szanse na ponowną aktywizację zawodową. Udział tej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł o 3,2 p.proc. do 18,3%. W 2012 r. znacząco zwiększyła się (o 12,4%) liczba osób pozostających bez pracy poniżej 1 miesiąca, a ich odsetek zwiększył się o 0,3 p.proc. do 9,3%.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy, podobnie jak w 3 ostatnich latach, miały osoby z krótkim stażem pracy (1-5 lat) oraz ze stażem 10-20 lat, które łącznie stanowiły prawie 40% ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 21,9% i 15,9%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem powyżej 30 lat (wzrost aż o 21,3%). Odsetek tej kategorii bezrobotnych wzrósł o 0,5 p.proc. do 4,6%.

W województwie łódzkim, w końcu grudnia 2012 r., osoby bezrobotne posiadające status bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły 91,1% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 91,2%). Najliczniejszą grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby bez wykształcenia średniego - jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., zwiększył się o 0,1 p.proc. do poziomu 57,3%.

Udział osób długotrwale bezrobotnych wzrósł o 1,4 p.proc. do 51,0%. Spośród pozostałych kategorii zwiększyły się również udziały osób powyżej 50 roku życia (wzrost o 0,4 p.proc. do 32,0%), a także samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (wzrost o 0,4 p.proc. do 8,3%). Zmniejszyły się natomiast udziały osób bez kwalifikacji zawodowych

(o 1,1 p.proc. do 17,3%), osób bez doświadczenia zawodowego (spadek o 1,1 p.proc. do 20,0%) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,1 p.proc. do 17,3%).

Liczba bezrobotnych we wszystkich analizowanych kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosła w przypadku osób samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 14,4%), a także długotrwale bezrobotnych (o 12,1%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie łódzkim**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	145,8	132,7	131,3	138,7	152,8	143,2	141,9	151,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	102,1	102,6	106,6	105,3	104,8	107,9	108,1	108,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	48,6	34,7	41,7	44,4	47,3	35,5	42,9	48,8
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	90,6	80,7	88,5	82,4	97,4	102,5	102,9	109,8
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	34,4	47,7	43,1	37,1	33,1	45,1	44,2	39,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	88,3	84,7	80,9	81,5	96,3	94,6	102,6	107,0
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	14,1	-13,0	-1,4	7,3	14,1	-9,6	-1,3	9,1
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,3	12,2	12,1	12,9 ^a	14,0	13,3	13,2	14,0

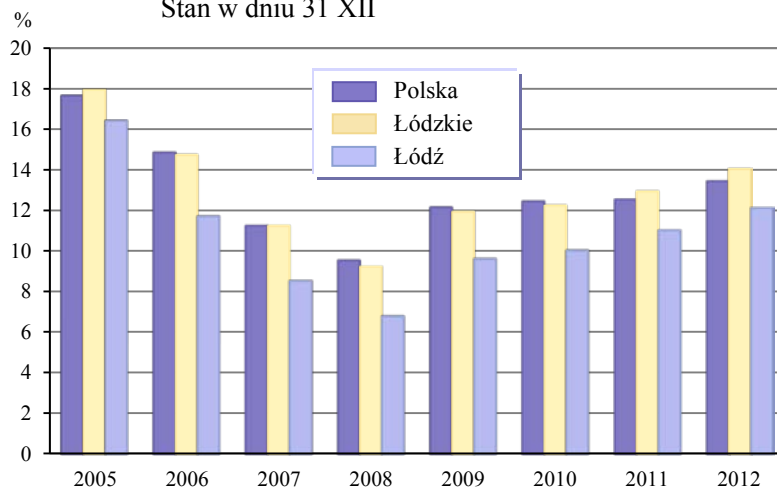
^a Dane zostały skorygowane.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2012 r. była wyższa niż rok wcześniej, a ponadto różnica ta sukcesywnie rosła. W końcu grudnia wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 13,4% i wzrósł o 0,9 p.proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale był niższy o 4,2 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. (wyniósł wtedy 17,6%).

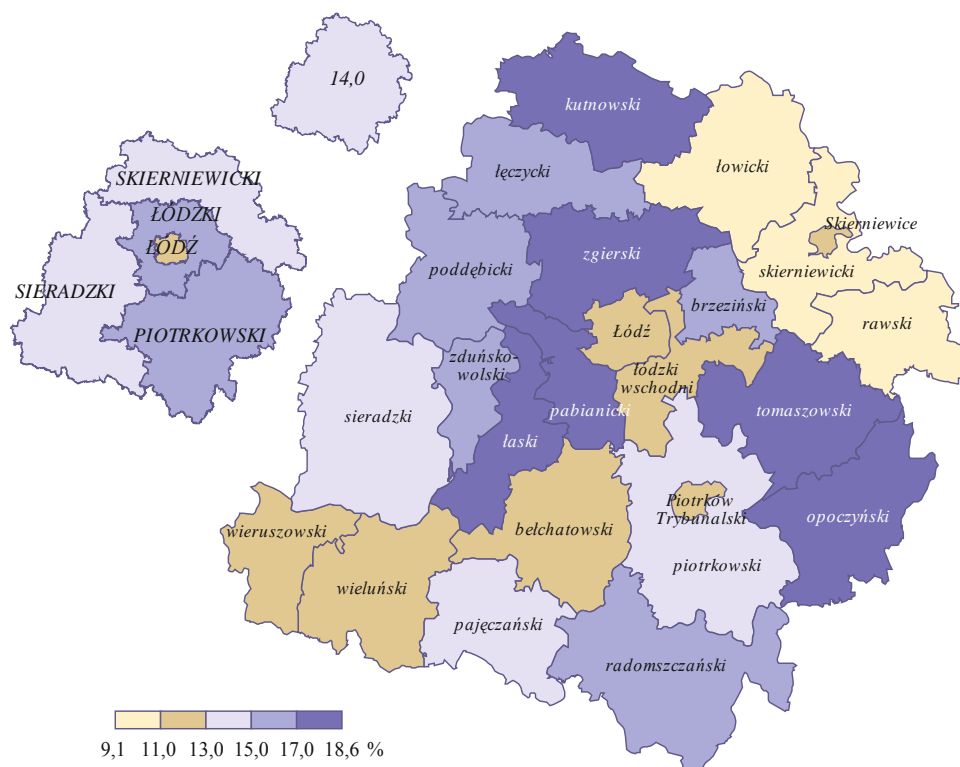
W województwie łódzkim, w końcu 2012 r., stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 14,0% i była o 1,1 p.proc. wyższa niż rok wcześniej, a w stosunku do roku 2005 była niższa o 3,9 p.proc.

Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano aż w 23 powiatach i wyniósł on od 0,1 p.proc. w powiecie kutnowskim do 1,8 p.proc. w powiecie zgierskim. Spadek stopy bezrobocia zanotowano jedynie w powiecie wieruszowskim (o 0,1 p.proc.). Nadal obserwowano istotne terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 9,5 p.proc. (w 2011 r. – 9,2 p.proc.). Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: zgierskim (18,6%), tomaszowskim (18,3%) oraz łaskim (18,2%), zaś najniższą, podobnie jak w roku 2011, w powiatach: rawskim (9,2%) i skierniewickim (9,1%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2012 r. w województwie łódzkim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 174,5 tys. osób i była o 3,1% wyższa niż przed rokiem (tj. o 5,2 tys.) oraz o 5,4% niższa w porównaniu z nowo zarejestrowanymi w roku 2005 (tj. o 10,0 tys.).

Najliczniejszą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (134,8 tys. osób), a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2011 r. (o 0,3 p.proc.) i wyniósł 77,3%.

W skali roku, w ogólnej liczbie nowo rejestrujących się w urzędach pracy, wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi (o 1,4 p.proc. do 33,1%), a także osób dotychczas pracujących (o 1,1 p.proc. do 83,6%), w tym zwolnionych z przyczyn zakładów pracy (o 1,5 p.proc. do 1,5%). Obniżył się natomiast udział absolwentów (o 0,5 p.proc. do 10,6%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie łódzkim w ciągu 2012 r. skreślono 162,1 tys. osób, tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem oraz o 20,7% mniej niż w analogicznym okresie 2005 r. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 76,6 tys. osób (wobec 79,2 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 1,5 p.proc. do 47,3%.

W strukturze osób wykreślonych z ewidencji spadek udziałów zanotowano również w przypadku osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy (spadek o 2,2 p.proc. do 3,9%), osób, które straciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (spadek o 0,7 p.proc. do 24,6%), a także osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (spadek o 0,1 p.proc. do 0,8%).

Największy wzrost udziału w ogólnej liczbie osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych odnotowano w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (wzrost o 4,2 p.proc. do 10,7%). Wzrósł również odsetek osób, które nabyły prawa do świadczenia przedemerytalnego (wzrost o 0,8 p.proc. do 2,1%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (wzrost o 0,2 p.proc. do 4,4%).

W 2012 r. w województwie łódzkim bilans bezrobotnych, podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 12,4 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 107,6%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 106,2%. Warto zaznaczyć, że w ciągu całego 2012 r. płynność bezrobocia była zdecydowanie większa niż przed rokiem, zarówno w województwie, jak i w przypadku kraju.

Powiatowe urzędy pracy w województwie łódzkim w ciągu całego 2012 r. miały do dyspozycji 43,4 tys. ofert pracy, tj. o 4,6% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 146 bezrobotnych (wobec 147 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie łódzkim wschodnim (33 osoby na 1 ofertę), w Skierniewicach (34 osoby) i powiecie łęczyckim (46 osób). W Łodzi na 1 ofertę przypadały aż 123 osoby bezrobotne (wobec 89 osób w 2011 r.). Natomiast w powiecie wierszowskim i bełchatowskim nie została zgłoszona żadna oferta pracy.

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił wzrost bezrobocia; zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz wzrosła stopa bezrobocia,
- wydłużył się przeciętny czas poszukiwania pracy,
- zmniejszył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- liczba biernych zawodowo pozostała na niezmiennym poziomie.

W IV kwartale 2012 roku zbiorowość aktywnych zawodowo¹ w województwie łódzkim liczyła 1354 tys. osób, a biernych zawodowo – 1018 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1208 tys. osób) i bezrobotni (146 tys.).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

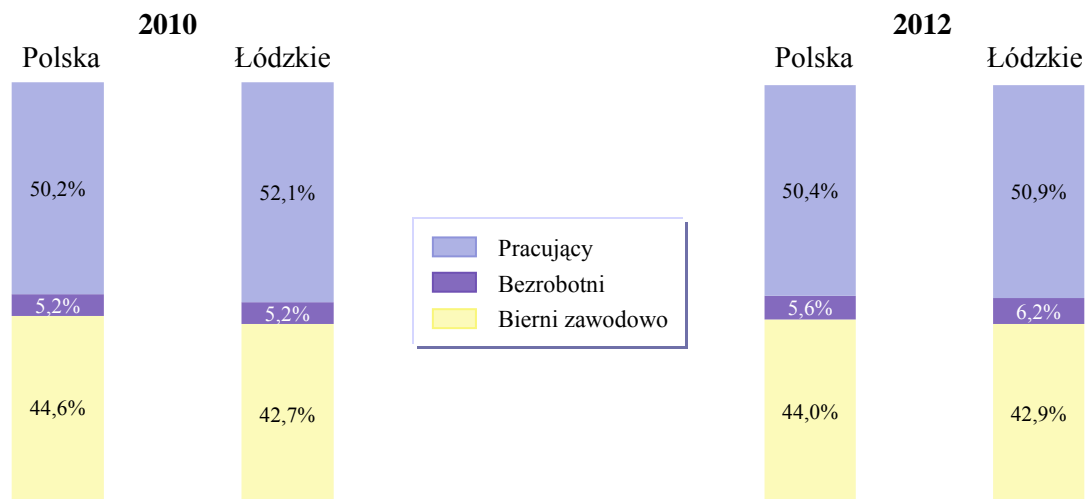
Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17295	17394
pracujący	15557	15613	15636
bezrobotni	1597	1682	1757
Bierni zawodowo w tys.	13826	13729	13656
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	55,7	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,3	50,4
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,7	10,1
ŁÓDZKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1366	1349	1354
pracujący	1242	1221	1208
bezrobotni	123	127	146
Bierni zawodowo w tys.	1017	1018	1018
Współczynnik aktywności zawodowej w %	57,3	57,0	57,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	52,1	51,6	50,9
Stopa bezrobocia w %	9,0	9,4	10,8

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas powyżej 3 miesięcy).

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego. W odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. zmniejszył się o 0,7 p.proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a wzrósł o 0,8 p.proc. odsetek osób bezrobotnych. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano spadek udziału pracujących (o 1,2 p.proc.) oraz wzrost odsetka bezrobotnych (o 1,0 p.proc.).

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

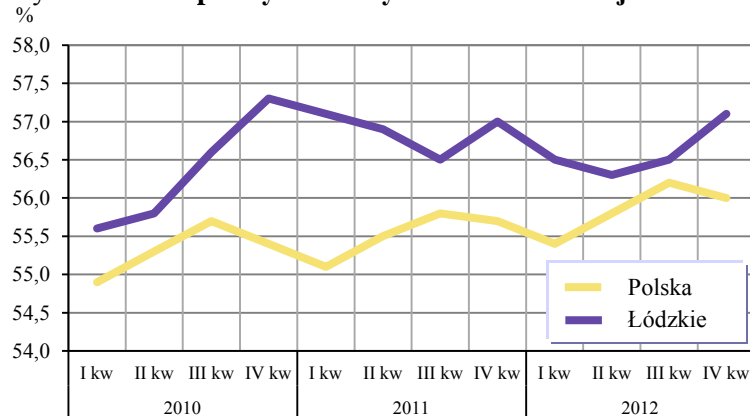

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2012 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 0,8%. Tendencja wzrostowa była wynikiem zwiększenia się liczby aktywnych zawodowo kobiet (o 2,5%), natomiast w przypadku mężczyzn zaobserwowano spadek (o 1,2%). W odniesieniu do 2010 roku liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 0,9%.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,1% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,0%).

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

W województwie łódzkim w ujęciu rocznym zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,1 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zmniejszył się o 0,2 p.proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,3 p.proc. i 0,6 p.proc.).

W IV kwartale 2012 r., podobnie jak w poprzednich okresach, w województwie łódzkim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (66,0% wobec 49,3%).

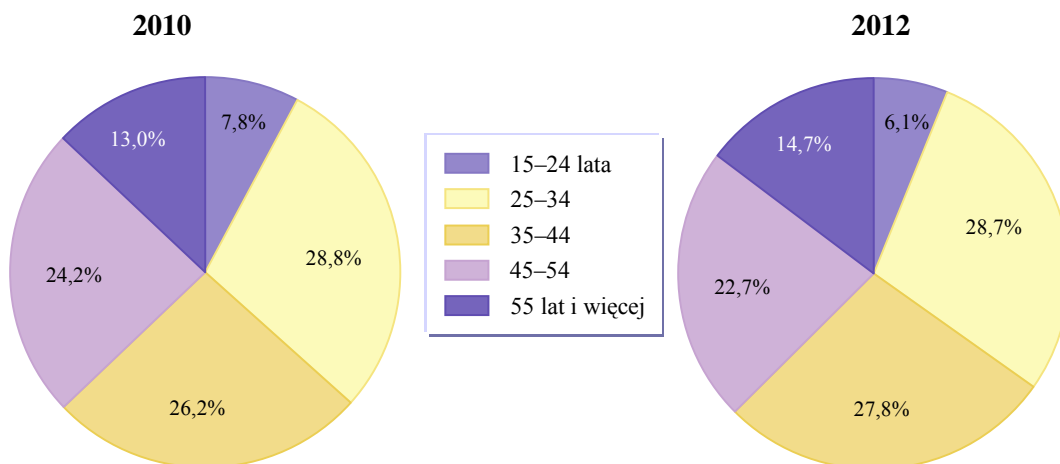
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2012 r. liczyła 1208 tys. i była mniejsza o 1,1% od poziomu zanotowanego rok wcześniej. Tendencja spadkowa była wynikiem spadku liczby pracujących mężczyzn. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zmniejszyła się o 34 tys. osób (tj. o 2,7%), a obserwowany spadek dotyczył jedynie mężczyzn. W analizowanym okresie w populacji pracujących mniejszy udział (45,8%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2012 r., najmniejszy udział w omawianej zbiorowości stanowiły osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (6,1%) oraz 55 lat i więcej (14,7%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 22,7%-28,7%.

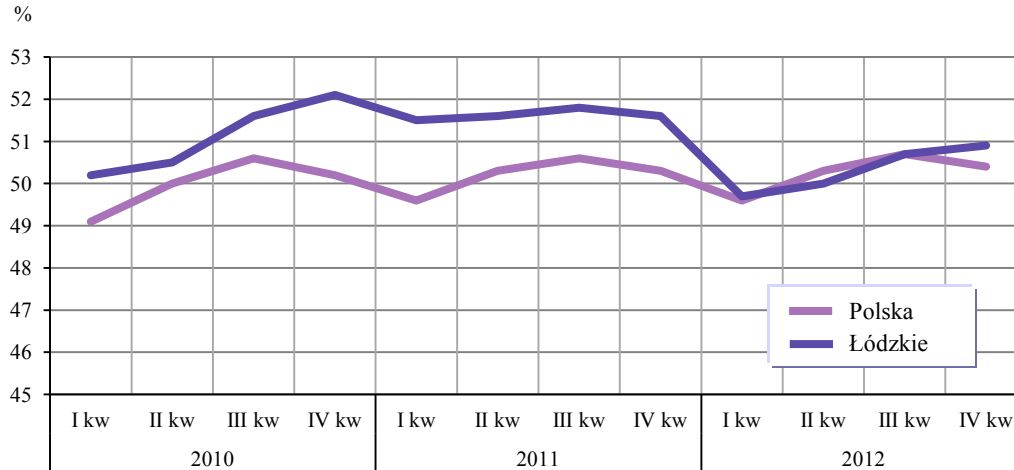
Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie łódzkim w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,9% i był o 0,5 p.proc. wyższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2011 r. zmniejszył się on o 0,7 p.proc. (w skali kraju wzrósł o 0,1 p.proc.), przy czym obserwowany w tym czasie spadek dotyczył, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

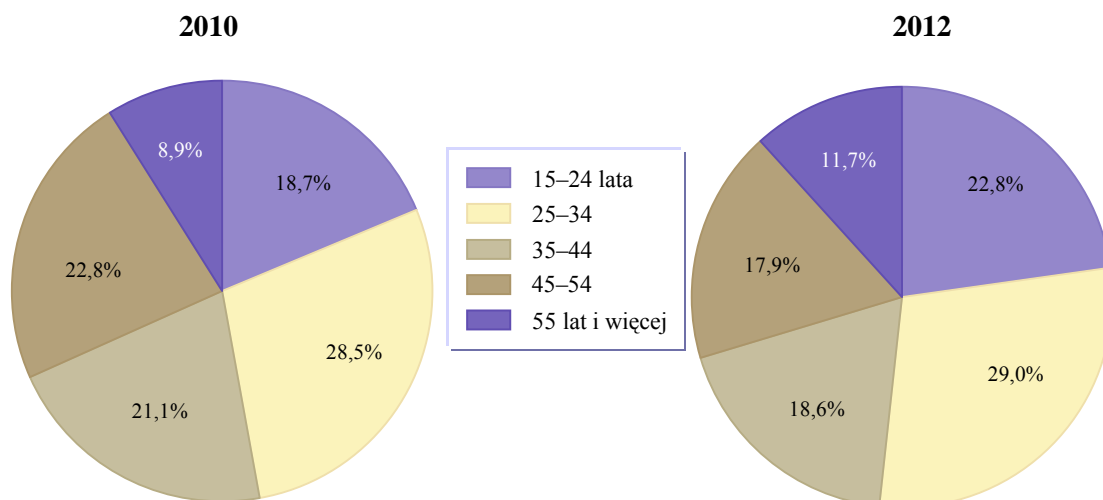
W IV kwartale 2012 r. liczba bezrobotnych w województwie łódzkim wyniosła 146 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosła o 19 tys. osób (tj. o 15,0%). Tendencja wzrostowa dotyczyła zarówno populacji kobiet, jak i mężczyzn.

W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była wyższa o 23 tys. (o 18,78%). W IV kwartale 2012 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie łódzkim przeważali mężczyźni (50,9%).

***Bezrobotni** to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.*

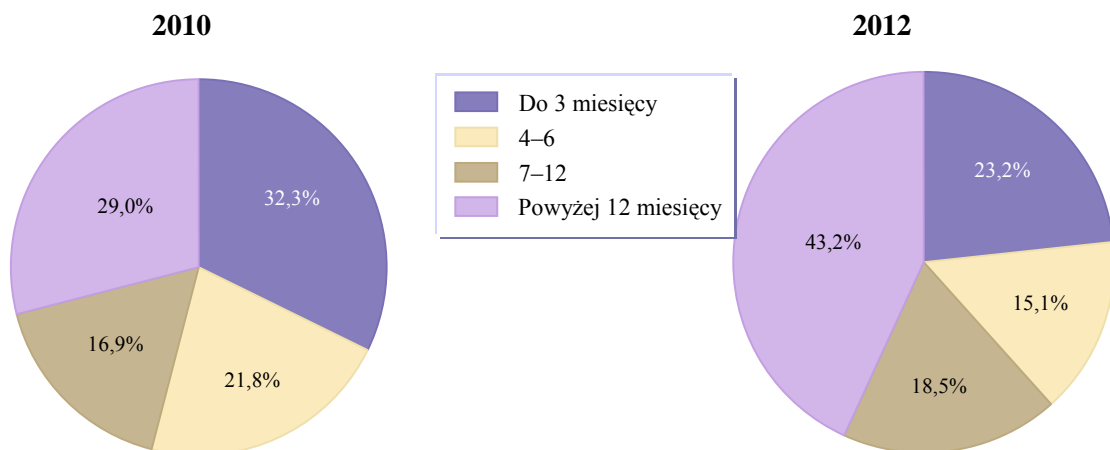
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie łódzkim w IV kwartale 2012 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (29,0% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (11,7%).

Wyk. 26. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim wyniósł 12,6 miesiąca. Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 2,0 miesiąca. W analizowanym okresie w województwie łódzkim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 63 tys. i stanowiła 43,2% ogółu bezrobotnych (wobec 30,7% rok wcześniej oraz 29,3% w 2010 r.). W kraju w IV kwartale 2012 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 35,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,5 p.proc. oraz o 6,3p.proc. w odniesieniu do 2010 r.

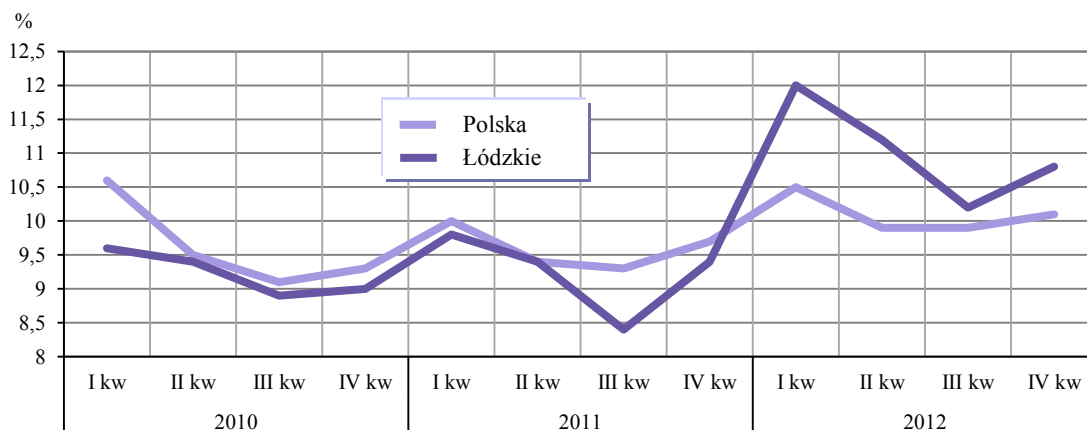
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie łódzkim w IV kwartale**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim ukształtowała się na poziomie 10,8% i była o 0,7 p.proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w województwie wzrosła o 1,4 p.proc. (w Polsce – również o 0,4 p.proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 1,8 p.proc. (w kraju – o 0,8 p.proc.). W IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 10,3%, a wśród kobiet – 11,4%.

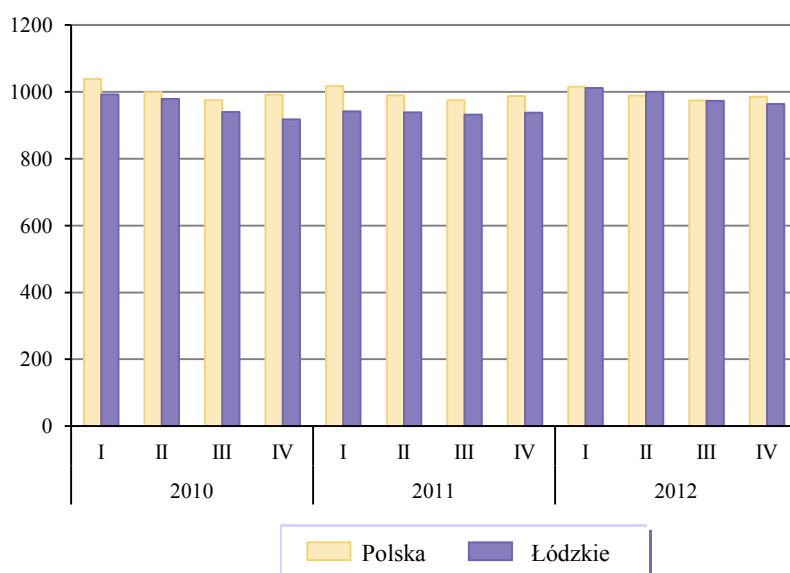
Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 28. **Stopa bezrobocia**

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1018 tys. osób i stanowiła 42,9% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 44,0%. Na przestrzeni roku liczba nieaktywnych zawodowo w województwie łódzkim pozostała na niezmiennym poziomie, natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była wyższa o 0,1%. W skali kraju w tym samym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% i 1,2%. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w regionie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2012 r. wyniósł 63,1%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim na 1000 pracujących przypadają 964 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 938 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 918 osób.

W IV kwartale 2012 r., podobnie jak latach 2010 i 2011, w województwie na 1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał,
- „Popyt na pracę w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2012 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego systematyczny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2011 r. zwiększyło się przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto, zmniejszyła się natomiast liczba godzin czasu przepracowanego w sektorze przedsiębiorstw.

W 2012 r. w województwie łódzkim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3339,41 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 4,6%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3728,36 zł, co oznacza wzrost o 3,4% w odniesieniu do wartości zanotowanej przed rokiem.

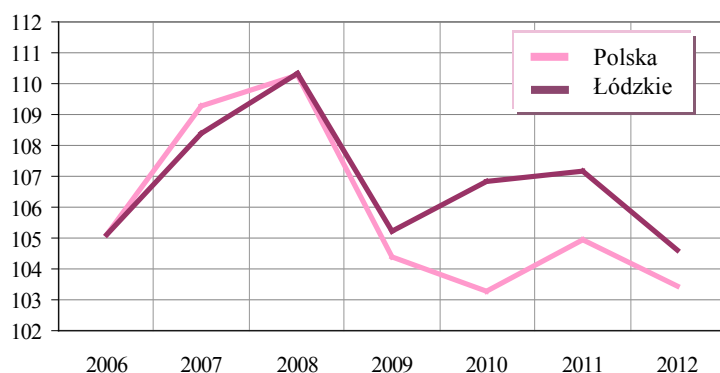
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012		
	w złotych				2005=100	2011=100
Polska	2515,70	3434,62	3604,68	3728,36	148,2	103,4
Łódzkie	2107,97	2978,57	3192,09	3339,41	158,4	104,6
Łódź	3109,47	3197,73	3379,55	x	105,7

^a Dane dla województwa i dla Łodzi do 2011 r. nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Rok poprzedni = 100

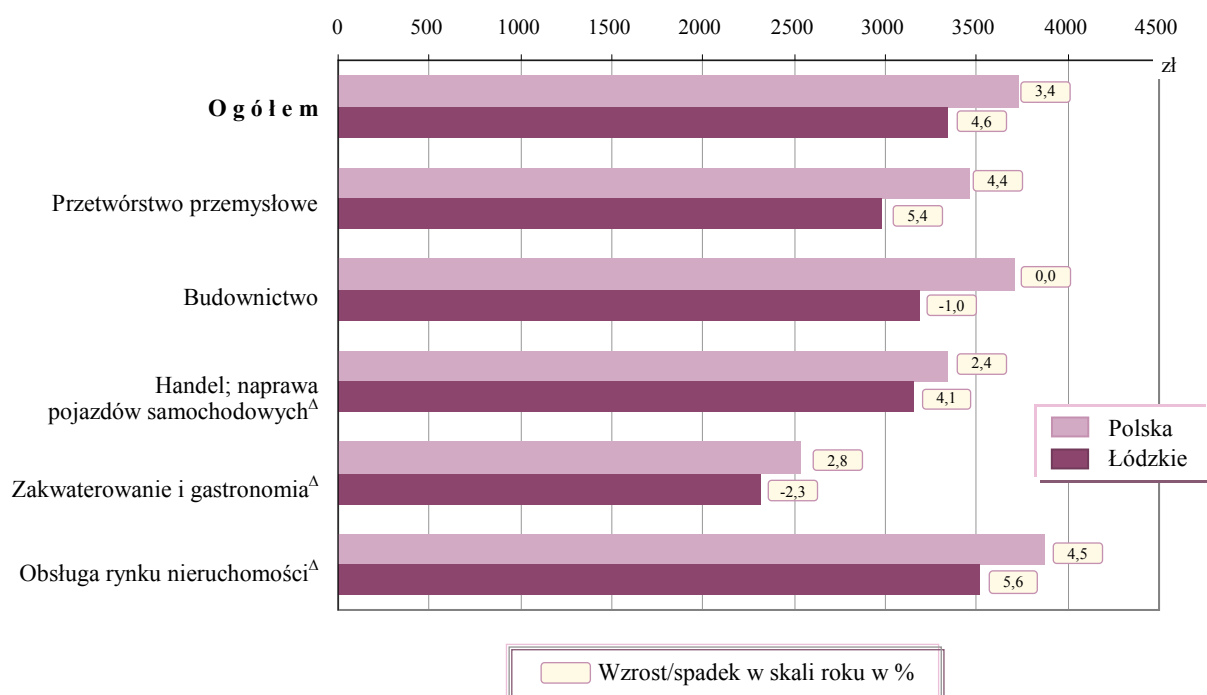

W województwie łódzkim w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 5424,63 zł i zwiększyło się o 6,8% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3012,80 zł i było o 4,3% wyższe od zanotowanego w 2011 r.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim**

Sektory	2011				2012				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	107,7	108,3	108,2	107,2	106,6	104,7	104,5	104,6	3339,41
w tym:									
Przemysł	110,3	110,5	109,6	107,9	106,6	105,3	105,6	105,8	3586,20
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	105,5	105,4	105,0	104,6	105,8	105,4	105,2	105,4	2977,44
Budownictwo	106,2	107,0	105,9	106,2	101,8	101,4	100,7	99,0	3188,58
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	108,2	107,6	107,5	107,7	106,2	103,9	104,0	104,1	3153,86
Transport i gospodarka magazynowa	101,9	103,1	104,2	103,7	108,2	101,6	100,3	100,5	3020,12
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	101,3	101,9	110,8	107,6	104,3	102,2	96,7	97,7	2311,10
Informacja i komunikacja	113,7	117,6	117,2	113,9	104,5	96,9	97,4	96,9	5138,19
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	103,2	103,1	103,2	103,4	106,8	106,3	106,7	105,6	3516,54
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	98,8	101,7	103,5	101,8	112,3	110,0	110,0	112,4	2238,15

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy notowano w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 12,4%), obsługa rynku nieruchomości (o 5,6%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 5,4%). Spadek zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 3,1%), zakwaterowanie i gastronomia (o 2,3%) oraz budownictwo (o 1,0%).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w 2012 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz obsługa rynku nieruchomości (przekroczyły one odpowiednio o 53,9%, 14,3% i 5,3% przeciętne wynagrodzenie w województwie). Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 33,0% i 30,8% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie łódzkim przepracowali w 2012 r. ogółem 569,2 mln godzin, tj. o 1,2% mniej niż przed rokiem. Czas przepracowany zmniejszył się zarówno w sektorze publicznym, jak i w sektorze prywatnym (odpowiednio o 4,5% i 0,8%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 245,6 mln (43,2% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 99,6 mln (17,5%), a najmniej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją – 7,1 mln (1,3%) oraz w informacji i komunikacji – 8,6 mln (1,5%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniósł 147,8 godziny.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie wyniosło 22,60 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 40,84 zł, a w sektorze prywatnym – 20,07 zł. W porównaniu z 2011 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 4,3% (w sektorze publicznym – o 7,3%, a w prywatnym – o 3,9%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja – 34,29 zł oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 27,30 zł, natomiast najniższe zanotowano w administrowaniu i działalności wspierającej – 14,19 zł oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 15,57 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie łódzkim w 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku miała wpływ zarówno malejąca zbiorowość rolników indywidualnych, a także spadek liczby świadczeniobiorców ZUS w kolejnych okresach narastających 2012 r.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż te wypłacane przez ZUS.

W 2012 r. w województwie łódzkim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 626,6 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 12,9 tys. osób, tj. o 2,0%), jak i w 2006 r. (o 30,2 tys. osób, tj. o 4,6%). W skali kraju – w omawianym roku świadczenia wypłacano przeciętnie 9027,4 tys. osób, czyli o 1,1% mniej niż w roku poprzednim i o 1,4% mniej niż w 2006 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011	2012		
				ogółem	2006 =100	2011 =100
POLSKA ^a						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7491,4	7414,2	7350,7	101,8	99,1
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	1285,7	81,1	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto: wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1588,95	1669,22	1759,85	144,9	105,4
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	1872,32	142,8	105,0
rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	1054,61	131,4	106,9
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	1097,75	130,5	106,7
ŁÓDZKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	521,6	537,8	528,0	518,8	99,5	98,3
rolników indywidualnych	135,2	116,0	111,5	107,8	79,7	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto: wypłacana przez ZUS w zł	1133,48	1481,17	1554,27	1642,49	144,9	105,7
w tym emerytura	1221,36	1581,99	1658,66	1745,97	143,0	105,3
rolników indywidualnych w zł	785,74	940,86	973,40	1043,43	132,8	107,2
w tym emerytura	814,24	967,41	999,14	1068,49	131,2	106,9

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2012 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie łódzkim w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 7,3% i nie zmienił się w porównaniu z 2011 r. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa stanowili 7,1% całej populacji w kraju (6 miejsce wśród wszystkich województw), natomiast biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS województwo łódzkie znalazło się na 4 pozycji, z udziałem 8,4%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2012 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 518,8 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 1,7%) i mniej niż w 2006 r. (o 0,5%). Liczba emerytów spadła o 1,6% w stosunku do 2011 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano niewielki spadek liczby osób pobierających renty rodzinne (o 0,1%), zmniejszyła się też przeciętna liczba rencistów

otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 4,6%). W 2012 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (71,7% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (12,5%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie łódzkim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	645,6	644,2	642,0	639,5	629,9	628,8	627,7	626,6
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,0	98,0	97,9	97,8	97,6	97,6	97,8	98,0
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	532,6	531,7	530,0	528,0	520,7	520,0	519,4	518,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,4	98,4	98,3	98,2	97,8	97,8	98,0	98,3
rolników indywidualnych	113,0	112,5	112,0	111,5	109,2	108,8	108,3	107,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	95,9	96,0	96,0	96,1	96,7	96,7	96,7	96,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1523,87	1542,80	1549,53	1554,27	1599,21	1626,73	1636,09	1642,49
analogiczny okres poprzedniego roku=100	106,0	105,5	105,1	104,9	104,9	105,4	105,6	105,7
rolników indywidualnych	958,77	967,98	971,33	973,40	1004,58	1030,07	1038,73	1043,43
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,3	103,7	103,5	103,5	104,8	106,4	106,9	107,2

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

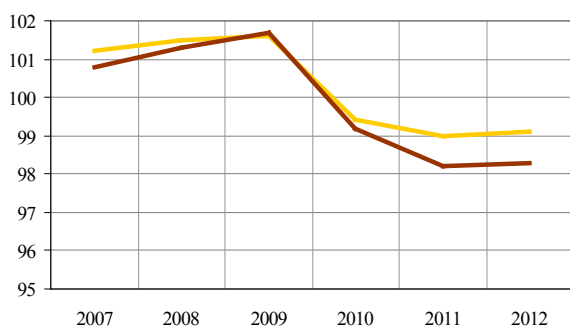
Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Zmniejszenie zbiorowości w porównaniu z 2011 r. zanotowano w przypadku emerytów oraz świadczeniobiorców

pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast zwiększenie zbiorowości dotyczyło osób korzystających z rent rodzinnych. Emerytury i renty rolnicze w 2012 r. pobierało 107,8 tys. osób (o 3,3% mniej niż przed rokiem i o 20,3% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 5,7%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych zwiększyła się o 1,5%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się również nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 83,9%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,5% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

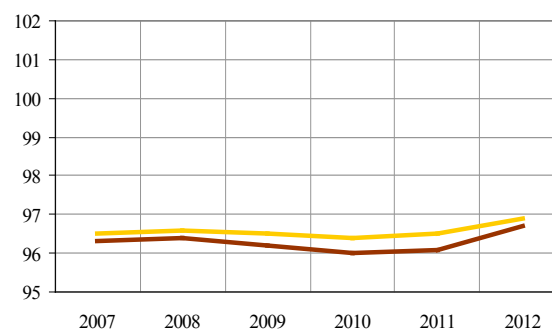
Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — Łódzkie

W województwie łódzkim w 2012 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1642,49 zł i była wyższa o 5,7% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,4%). To

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

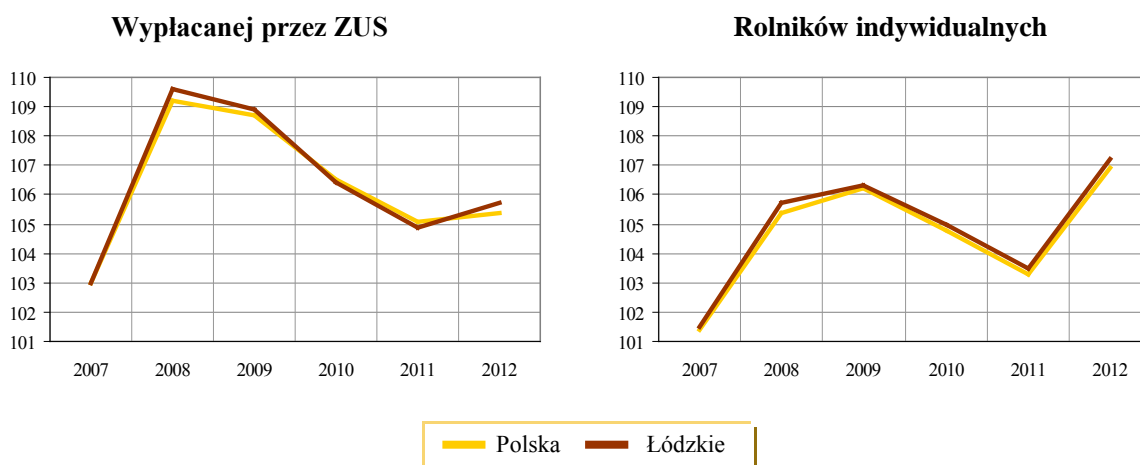
Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1043,43 zł i zwiększyło się o 7,2% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich rodzajów świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 1,5 p.proc., zarówno w województwie, jak i w kraju. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu ostatniego roku odnotowano w przypadku renty rodzinnej rolników indywidualnych, zarówno w województwie (o 8,2%), jak i w kraju (o 8,7%).

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Pod względem poziomu przeciętnej emerytury i renty realizowanej przez ZUS, województwo łódzkie znajdowało się, podobnie jak rok wcześniej, na 9 miejscu w kraju, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych uplasowało łódzkie na 10 miejscu wśród innych województw (wzrost o jedną pozycję w porównaniu z 2011 r.). Wszystkie świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie oscylowały poniżej średniej krajowej (różnice wahały się od 6,7% przy emeryturach do 12,7% w przypadku rent z tytułu niezdolności do pracy). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń, gdzie przeciętna emerytura była niższa od średniej krajowej o 2,7%, natomiast renta rodzinna była wyższa od średniej krajowej o 5,1%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie łódzkim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie łódzkim w 2012 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był wolniejszy od notowanego w 2011 r. Ceny konsumpcyjne wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w większym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz żywności i napojów bezalkoholowych.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim w 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 3,8% (wobec wzrostu o 3,7% średnio dla Polski). W województwie najbardziej zdrożały

towary i usługi związane z transportem (o 7,3%), mieszkaniem (o 5,7%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,4%). Mniej niż w poprzednim roku płacono jedynie za odzież i obuwie (o 4,3%). Podobne tendencje, choć w nieco mniejszym nasileniu, obserwowano w skali kraju. Wzrost cen

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

w województwie łódzkim był wolniejszy niż w kraju w przypadku napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (3,7% wobec 4,1% w kraju), towarów i usług związanych ze zdrowiem (2,8% wobec 3,2% w kraju) oraz w zakresie edukacji (3,5% wobec 4,2% w kraju).

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

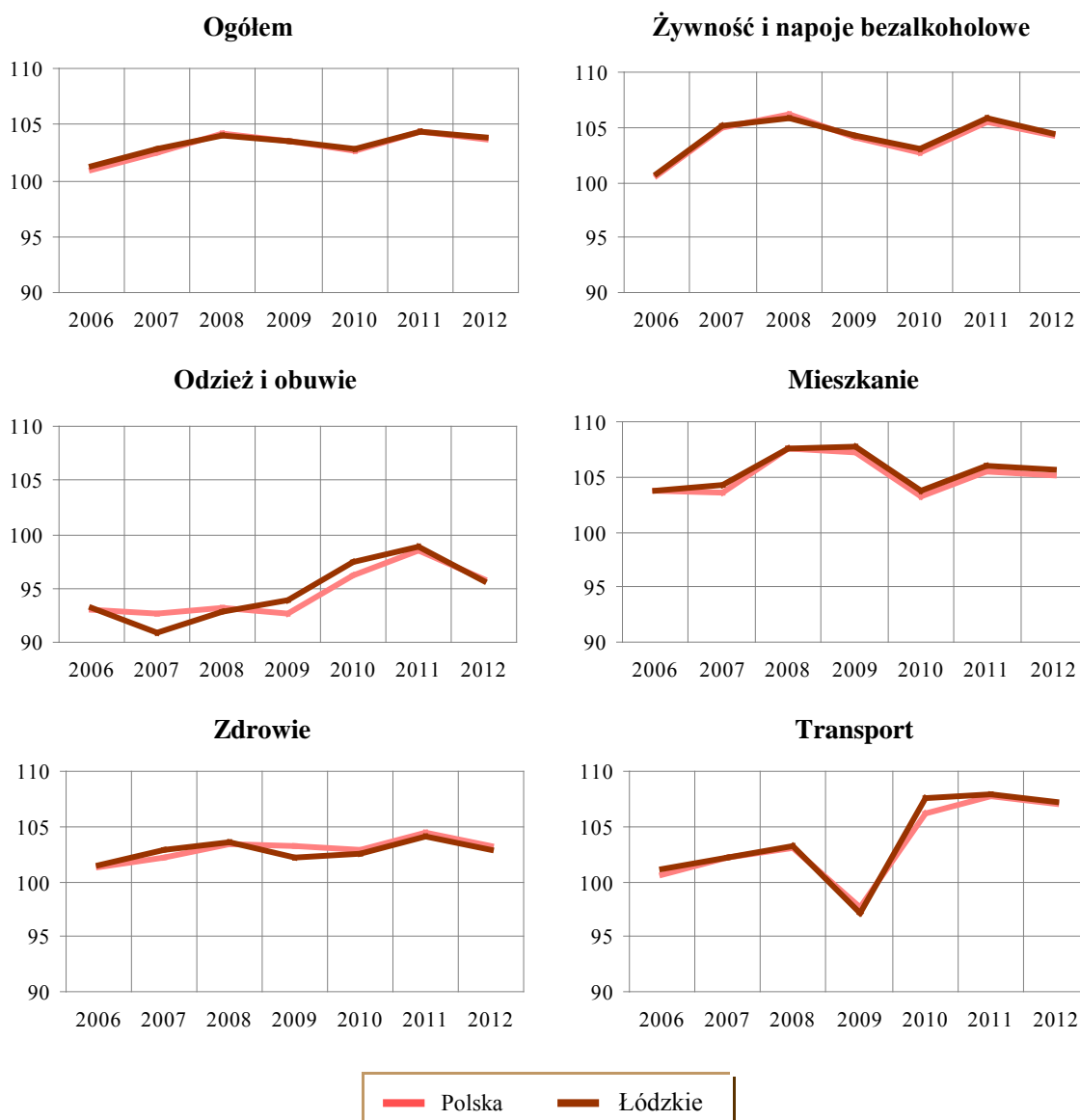
Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
	rok poprzedni = 100			
POLSKA				
O g ó ł e m	102,1	102,6	104,3	103,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	102,7	105,4	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	105,3	103,7	104,1
Odzież i obuwie	94,6	96,2	98,5	95,8
Mieszkanie	103,3	103,3	105,5	105,2
Zdrowie	102,6	102,9	104,5	103,2
Transport	104,9	106,2	107,7	107,0
Rekreacja i kultura	100,6	99,7	100,5	101,1
Edukacja	103,2	102,7	103,4	104,2

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
	rok poprzedni = 100			
ŁÓDZKIE				
Ogółem	102,0	102,8	104,4	103,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	103,1	105,8	104,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	105,8	104,3	103,7
Odzież i obuwie	93,7	97,4	98,8	95,7
Mieszkanie	103,2	103,8	106,0	105,7
Zdrowie	102,3	102,6	104,1	102,8
Transport	103,1	107,5	107,9	107,3
Rekreacja i kultura	100,6	97,8	100,0	101,5
Edukacja	102,4	103,7	103,7	103,5

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2012 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w I kwartale (o 4,9%), w którym najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 9,5%), a ich ceny znacząco rosły także w następnych kwartałach 2012 r., ale zaobserwowano spowolnienie dynamiki. W I kwartale notowano również wysoki wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, przy czym najwyższą dynamikę odnotowano w II kwartale 2012 r., a od III do IV kwartału utrzymywał się jej spadek. We wszystkich analizowanych okresach zaobserwowano również wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych ze zdrowiem, rekreacją i kulturą oraz edukacją. Jedynie w dziale odzież i obuwiu utrzymywał się spadek cen.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim**

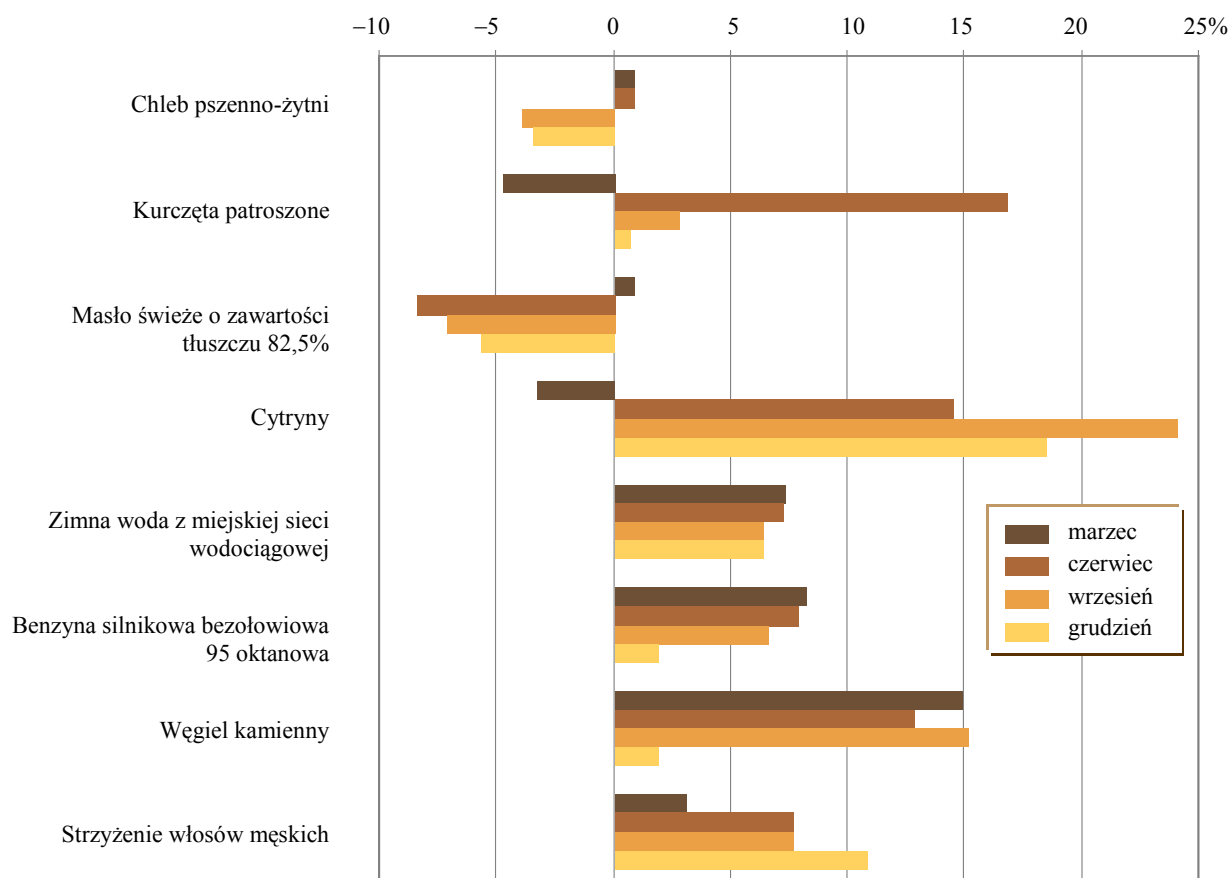
Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	103,8	104,8	104,3	104,9	104,4	104,0	103,8	102,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	105,6	107,9	104,8	104,7	104,9	103,6	104,7	104,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,2	103,3	104,9	104,6	104,7	104,3	102,9	103,1
Odzież i obuwiu	97,5	100,8	98,5	98,2	97,7	95,9	94,9	94,4
Mieszkanie	105,4	105,5	106,2	106,7	106,2	106,5	105,7	104,5
Zdrowie	102,9	103,4	103,9	106,1	103,7	103,5	103,5	100,7
Transport	107,7	107,1	107,0	109,8	109,5	108,9	107,7	103,5
Rekreacja i kultura	97,9	100,4	100,9	101,0	101,4	101,3	101,7	101,5
Edukacja	103,2	103,4	103,6	104,7	104,4	103,8	103,3	102,6

W grudniu 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, znaczące zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie łódzkim najbardziej podrożały ziemniaki (o 41,3%), cytryny (o 18,5%) oraz jaja kurze świeże (o 15,7%). Mniej niż przed rokiem płacono m.in. za masło świeże

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

o zawartości tłuszczu 82,5% (o 5,7%), ryż (o 5,6%) oraz bułkę pszenną (o 4,7%). W grupie artykułów nieżywnościowych najbardziej zdrożały rajstopy damskie cienkie, gładkie (o 95,7%), firanka syntetyczna o szer. 300 cm (o 14,4%), koszula męska z elanobawełny, długi rękaw (o 12,8%). Spadła natomiast cena garnituru męskiego 2-częściowego z elanobawełny (o 12,0%). W zakresie transportu największy wzrost cen zanotowano w przypadku biletu normalnego na przejazd jednorazowy autobusem miejskim (o 9,2%). W dziale pozostałe wydatki na towary i usługi znacząco wzrosła cena strzyżenia włosów męskich (o 10,8%).

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2012 r.**

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	
	w złotych				XII 2011= =100
POLSKA					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,08	2,25	2,25	100,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,96	7,12	7,18	100,8
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	13,68	15,34	15,96	104,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	21,65	22,95	23,88	104,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,78	2,73	98,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,10	4,27	4,63	4,29	92,7
Cebula – za 1 kg	1,20	2,25	1,40	1,48	105,7
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	1,43	0,74	0,91	123,0

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	
	w złotych				XII 2011= =100
POLSKA (dok.)					
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,94	3,95	3,93	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,64	3,73	3,82	102,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	467,17	484,87	476,09	98,2
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	164,09	172,72	180,58	104,6
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,46	4,60	103,1
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	17,89	18,61	19,83	106,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,23	2,46	2,64	107,3
Bilet do kina	12,72	15,23	15,89	16,68	105,0
Wizyta u lekarza specjalisty	51,31	69,63	74,13	79,90	107,8
ŁÓDZKIE					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,25	2,18	2,30	2,22	96,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,66	5,83	6,96	7,01	100,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,75	14,29	15,43	16,09	104,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,84	20,59	22,64	24,46	108,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,46	2,60	2,80	2,69	96,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,23	4,33	4,59	4,33	94,3
Cebula – za 1 kg	1,17	2,24	1,29	1,37	106,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,88	1,35	0,63	0,89	141,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,11	3,04	4,09	3,98	97,3
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,50	3,62	3,94	108,8
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	475,89	387,0	525,14	461,88	88,0
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,25	189,64	191,56	202,35	105,6
Proszek do prania – za 400 g	4,31	4,40	4,25	96,6
Ciepła woda – za 1 m ³	13,17	17,16	18,67	19,73	105,7
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,91	2,13	2,28	2,49	109,2
Bilet do kina	12,71	16,67	18,10	18,70	103,3
Wizyta u lekarza specjalisty	51,92	69,64	72,86	76,06	104,4

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin jesienią 2011 r., z powodu dużego przesuszenia gleby, było utrudnione. Pomimo występującej suszy do końca II dekady października, zakończono siewy zbóż i rzepaku, a wyjątkowo długa jesień pozwoliła na dobre ich wyrośnięcie i rozkrzewienie.

Warunki zimowania roślin były bardzo zmienne. Utrzymująca się w grudniu i styczniu wysoka, jak na tę porę roku, temperatura (wzrastająca miejscami do $+10^{\circ}\text{C}$) zakłócała zimowy spoczynek upraw, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych, a w konsekwencji osłabienie zimujących roślin oraz zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności. Dopiero obniżenie temperatury na początku III dekady stycznia pozwoliło na przejście ozimin w stan zimowego spoczynku.

Spadki temperatur przekraczające miejscami -25°C przy gruncie występujące pod koniec stycznia i w I dekadzie lutego, przy braku okrywy śnieżnej, spowodowały straty w zasiewach ozimin, jakich nie odnotowano od wielu lat, a występujące w tym okresie silne wysuszające wiatry powodowały wysmalanie roślin.

Pod koniec marca 2012 r. ruszyła wiosenna wegetacja roślin, a na polach rozpoczęły się pierwsze wiosenne prace polowe, siewy zbóż jarych i przesiewy po zaoranych oziminach. Zaorane plantacje przesiano głównie rzepakiem i zbożami jarymi oraz kukurydzą.

Ocieplenie w kwietniu wpłynęło na przyspieszenie przeprowadzenia prac polowych oraz stosunkowo dobre i wyrównane wschody upraw jarych. Rozpoczęto sadzenie ziemniaków oraz przystąpiono do siewów buraków cukrowych i kukurydzy. Niedobór opadów deszczu w maju spowodował spadek zapasów wody w glebie i ujemnie wpłynął na ogólny stan zasiewów, tak zbóż, jak i rzepaku.

W czerwcu warunki agrometeorologiczne były bardzo zróżnicowane. Częste opady występujące w III dekadzie tego miesiąca poprawiły stan uwilgotnienia gleby, wydłużając jednocześnie wegetację zbóż, a podwyższenie temperatury sprzyjało ich rozwojowi i dojrzewaniu. Warunki te pozwoliły na prowadzenie pielęgnacyjnych prac polowych. Opady te jednak utrudniały zbiór i dosuszenie siana.

Ciepła i słoneczna pogoda w lipcu sprzyjała dojrzewaniu zbóż oraz rzepaku. Jednak występujące w II i III dekadzie miesiąca burze spowodowały lokalne zniszczenia i uszkodzenia upraw.

Pogoda w sierpniu i wrześniu sprzyjała wegetacji roślin, prowadzonym w tym okresie pracom żniwnym oraz rozpoczęciu zbiorów ziemniaków i siewów ozimin. Zebrane ziarno było suche i dobrej jakości. Zbiory roślin okopowych i pastewnych przeprowadzono w korzystnych warunkach agrotechnicznych.

Znaczne ochłodzenie, połączone z opadami deszczu ze śniegiem, w III dekadzie października, przejściowo zahamowało wegetację pozostających na polach upraw, jednak ciepły i pogodny listopad przyczynił się do ożywienia wegetacji i dalszego wzrostu ozimin. W końcowej fazie jesiennej wegetacji uprawy ozime, pomimo panującej suszy, były prawidłowo rozkrzewione i dobrze przygotowane do przezimowania.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Plony z 1 ha w dt:				
zboża podstawowe z mieszankami				
zbożowymi	31,5	34,9	32,9	34,6
rzepak i rzepik	26,3	23,6	22,4	26,4
ziemniaki	176	211	230	244
buraki cukrowe	416	483	574	582
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha				
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):				
bydło	34,5	37,2 ^a	37,3	38,4
trzoda chlewna	113,9 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b	77,0 ^b
owce	2,0	1,7 ^a	1,6	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	1000,0 ^a	825,9	753,6
Przeciętne ceny skupu w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	59,84	81,99	89,32
ziarno żyta za 1 dt	27,64	42,12	74,24	74,22
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	50,86	49,57	33,98
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg.....	4,05	4,56	5,58	6,39
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,89	4,52	5,40
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	64,91	95,51	94,65
ziarno żyta za 1 dt	34,67	48,58	78,79	80,85
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ...	52,87	98,51	111,47	60,59
prosię na chów za 1 szt.	131,00	130,20	121,13	173,57
ŁÓDZKIE				
Plony z 1 ha w dt:				
zboża podstawowe z mieszankami				
zbożowymi	26,9	30,8	31,2	29,6
rzepak i rzepik	22,9	23,7	19,5	18,1
ziemniaki	160	210	261	266
buraki cukrowe	361	421	493	506
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha				
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):				
bydło	40,1	45,3 ^a	47,2	45,5
trzoda chlewna	125,5 ^b	130,5 ^a	114,3 ^b	97,5 ^b
owce	2,3	1,5 ^a	1,6	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni).....	900,8	1429,3 ^a	1179,0	673,3
Przeciętne ceny skupu w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	38,01	60,45	84,93	89,27
ziarno żyta za 1 dt	26,63	38,66	74,98	75,19
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	36,25	57,81	36,74	36,61
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,02	4,47	5,31	6,45
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,78	3,81	4,52	5,21
mleko krowie za 1 l	0,89	0,98	1,12	1,11

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

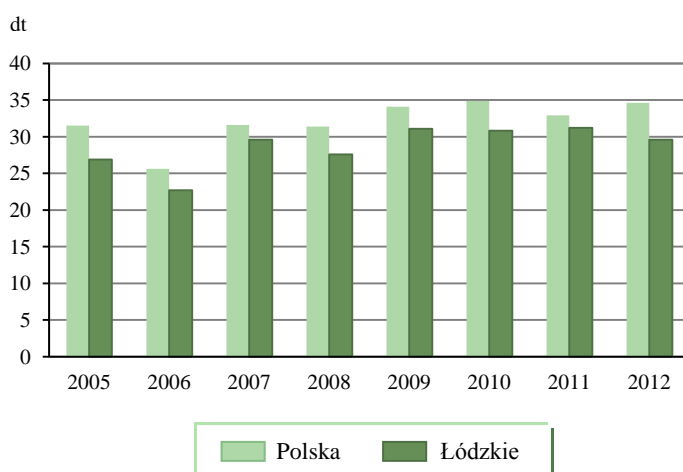
Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
Ceny na targowiskach w zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt	46,17	65,42	96,26	98,15
ziarno żyta za 1 dt	33,70	45,36	77,86	84,77
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt ...	52,33	91,28	104,41	49,83
prosię na chów za 1 szt.	136,77	125,30	115,12	166,46

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2012 r. w województwie łódzkim zmniejszeniu powierzchni zasiewów towarzyszył spadek plonowania większości gatunków. Wyższe niż przed rokiem były jedynie plony ziemniaków. Na mniejszą produkcję roślinną wpływ miały niekorzystne warunki agrometeorologiczne powodująca zimowe straty w zasiewach ozimin.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2012 r. wyniosła 567,3 tys. ha i była o 2,5% mniejsza niż w roku poprzednim, a w porównaniu z notowaną w 2005 r. mniejsza o 7,8%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi

Wyk. 36. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

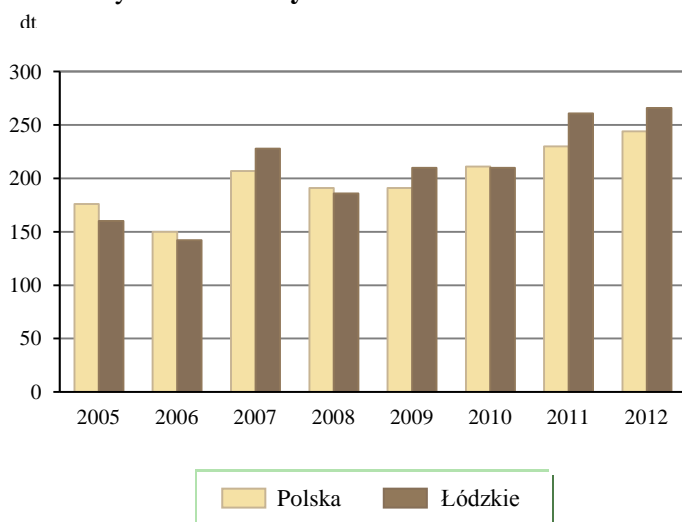

w 2012 r. osiągnęły poziom 29,6 dt z ha i spadły w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 5,1%, zaś w porównaniu z 2005 r. były wyższe o 10,0%. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 14,5%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1680,7 tys. ton, czyli o 7,5% mniej niż przed rokiem i o 1,6% więcej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2012 r. wyniosła 10,4 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 41,6% w wyniku wiosennych strat (zaorań), a w stosunku do 2005 r. była wyższa o 20,6%. W omawianym roku plony wyniosły 18,1 dt z ha i były o 31,4% niższe od średnich plonów w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się o 7,2%, a w odniesieniu do 2005 r. były niższe o 21,0%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie, w omawianym okresie, oszacowano na 18,8 tys. ton i były niższe o 45,7% od uzyskanych w 2011 r. z powodu zmniejszonej powierzchni uprawy oraz słabszych plonów.

W 2012 r. zmniejszyła się powierzchnia uprawy ziemniaków i wyniosła 41,7 tys. ha, tj. o 8,1% mniej od zanotowanej w roku poprzednim, a w porównaniu z 2005 r. mniejsza o 31,5%.

Wyk. 37. **Plony ziemniaków z 1 ha**

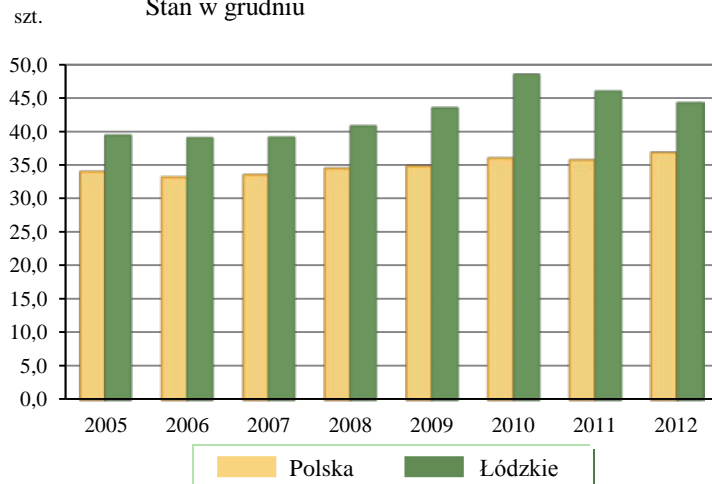
W omawianym roku z 1 ha zebrano średnio 266 dt ziemniaków, czyli odpowiednio więcej o 1,9% i 66,3% niż w roku poprzednim i 7 lat wcześniej, a w odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były wyższe o 9,0%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2012 r. wyniosła 1110,5 tys. ton i była niższa, w porównaniu z rokiem 2011, natomiast w stosunku do 2005 r. była o 13,9% wyższa.

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie łódzkim w końcu 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyło się pogłowie bydła, owiec oraz trzody chlewnej.

W grudniu 2012 r. pogłowie bydła wynosiło 440,3 tys. sztuk i było o 18,8 tys. sztuk (o 4,1%) niższe niż przed rokiem. W województwie łódzkim znajdowało się 8,0% krajowego pogłowia bydła (5 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada bydła). W strukturze wojewódzkiego stada

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w grudniu

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

bydła krowy stanowiły 45,0% (w kraju 44,7%) i w ciągu roku ich udział zmniejszył się o 2,9 p.proc.

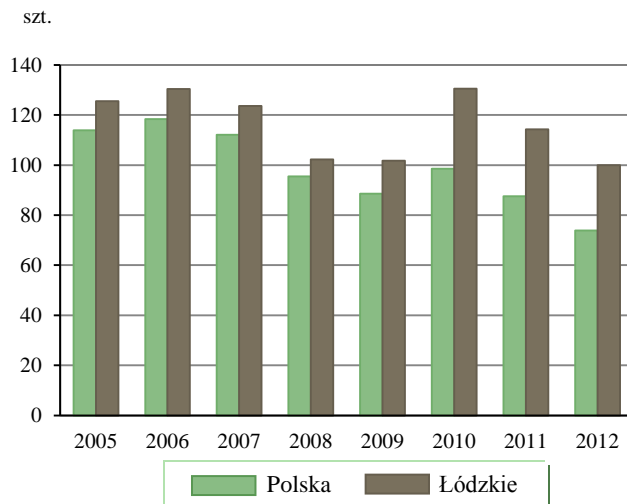
Wyniki grudniowego badania pogłowia bydła wskazują na dalszy spadek liczebności stada bydła ogółem, wynikający z niższych stanów

krów i pozostałego bydła dorosłego w wieku powyżej 2 lat. Wyższe niż przed rokiem pogłowie młodych grup bydła w wieku do 2 lat wskazuje na duże zainteresowanie rolników produkcją żywca wołowego. Wynika to z utrzymywania się korzystnych cen żywca wołowego, zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Jednocześnie, w efekcie obniżenia się cen skupu mleka, zarejestrowano znaczący spadek liczebności stada krów mlecznych.

Pogłowie owiec ogółem w województwie w grudniu 2012 r. zmniejszyło się w stosunku do stanu w grudniu 2011 r. o 0,6 tys. sztuk (o 4,3%) do poziomu 12,4 tys. sztuk. W województwie łódzkim znajdowało się 5,7% krajowego pogłowia owiec. W strukturze stada maciorki owcze, tj. samice, które miały już potomstwo i samice pokryte po raz pierwszy, stanowiły 64,1%, a ich udział w ciągu roku zwiększył się o 4,0 p.proc.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w końcu 2012 r. wyniosło 993,2 tys. sztuk i było niższe o 146,4 tys. sztuk (o 12,8%) od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r. W strukturze stada lochy stanowiły 77,2 tys. (7,8%). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu listopada

8,9% (3 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada świń).

Na sytuację w chowie trzody chlewnej miała wpływ niska opłacalność produkcji żywca wieprzowego. Wprawdzie ceny żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach w 2012 r. rosły szybciej niż ceny ziemiopłodów paszowych, to i tak relacja opłacalności tuczu świń pozostawała na niskim poziomie.

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

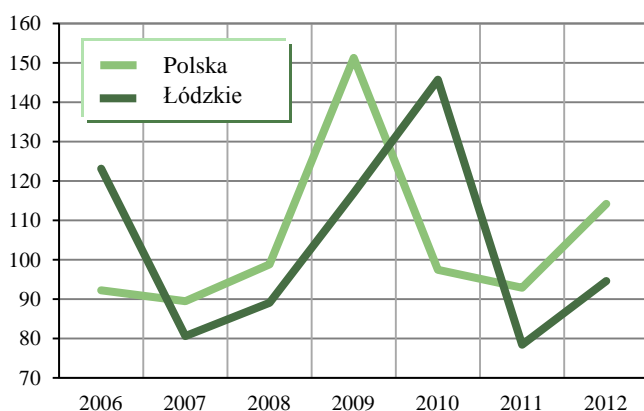
W 2012 r. producenci z województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu pszenicy, przy jednoczesnym wzroście skupu żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była wyższa niż w roku poprzednim (większa była wielkość skupu żywca wołowego oraz drobiowego). Wzrosły także rozmiary skupu mleka krowiego.

W roku 2012 skupiono 237,0 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowiło 4,1% skupu ogólnopolskiego. W odniesieniu do

roku poprzedniego skup był niższy o 5,4%, a w porównaniu z 2005 r. był wyższy o 8,5% (w kraju – wzrost odpowiednio o 14,2% i 22,1%). W omawianym okresie na terenie województwa łódzkiego skupiono 140,1 tys. ton pszenicy, co oznacza spadek wielkości skupu, zarówno w stosunku do roku poprzedniego (o 11,1%), jak i do roku 2005 (o 4,4%). Skup żyta wyniósł 61,2 tys. ton i zwiększył się o 2,5% w odniesieniu do 2011 r., natomiast w porównaniu z 2005 r. był mniejszy o 15,7%.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

Rok poprzedni = 100

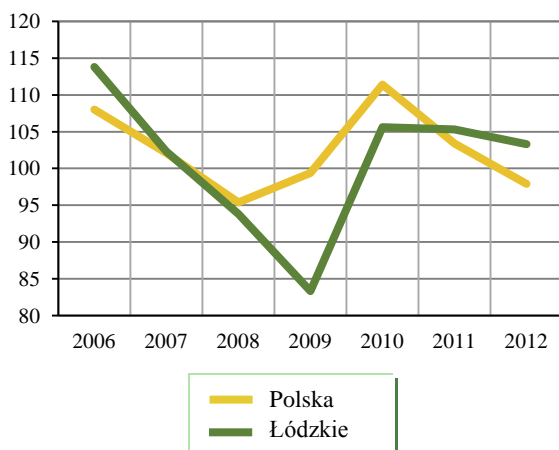

Skup ziemniaków w 2012 r. ukształtował się na poziomie 71,9 tys. ton. Zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i w stosunku do 2005 r., nastąpił znaczny wzrost ilości skupowanych ziemniaków – odpowiednio o 17,5% i o 55,1%.

W omawianym roku skupiono 288,8 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowiło 9,0% skupu ogólnokrajowego). Tym samym skup był większy niż przed rokiem o 3,3%. W skali kraju wielkość skupu obniżyła się o 2,1%.

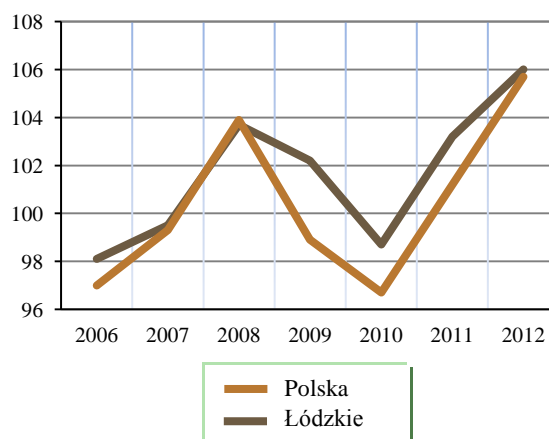
Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**

Rok poprzedni = 100

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

W ciągu całego roku 2012 skupiono 148,8 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 2,2% mniej niż w roku poprzednim.

Skup żywca wołowego osiągnął poziom 37,6 tys. ton i był o 20,9% wyższy niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 102,3 tys. ton, czyli o 6,5% więcej niż w roku poprzednim.

W 2012 r. wielkość skupu mleka krowiego w województwie łódzkim wyniosła 770,0 mln litrów, co stanowiło 8,0% ogółu mleka skupionego w kraju. Ilość skupionego mleka w omawianym okresie była o 5,7% większa niż rok wcześniej, o 2,3% większa niż w 2005 r.

▪ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ziemniaków jadalnych i mleka), jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2012 r. wyniosła 89,27 zł za 1 dt (w kraju – 89,34 zł/dt) i była o 5,1% wyższa niż przed rokiem oraz ponad dwukrotnie wyższa od notowanej w 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 98,15 zł (w kraju – 94,65 zł), tj. o 2,0% więcej niż przed rokiem i ponad dwukrotnie więcej niż siedem lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W analizowanym roku średnie ceny żyta w skupie kształtowały się na poziomie 75,19 zł za 1 dt (w kraju – 74,22 zł/dt), tj. o 0,3% wyższym w porównaniu z 2011 r. i blisko trzykrotnie wyższym niż w 2005 r. W obrocie

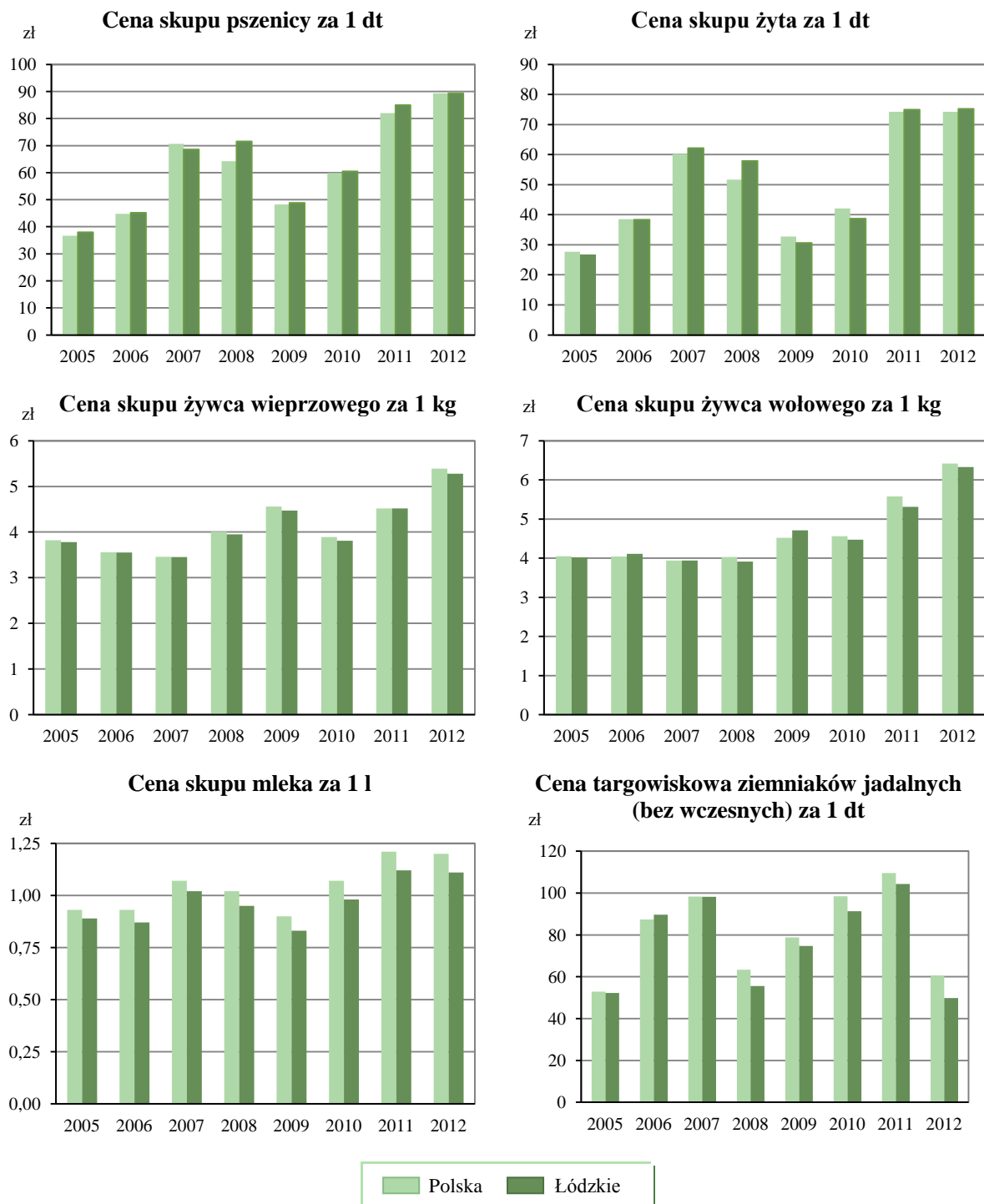
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 8,9%, a w stosunku do uzyskanej w 2005 r. ponad 2,5 raza, osiągając poziom 84,77 zł za 1 dt (w Polsce – 80,85 zł/dt).

W 2012 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 39,61 zł za dt (w kraju – 33,98 zł/dt), tj. o 3,1% mniej niż przed rokiem, a o 14,2% więcej niż w 2005 r. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono średnio 49,83 zł (w Polsce – 60,59 zł), było to ponad połowę mniej w stosunku do ceny notowanej w 2011 r. oraz 4,8% mniej niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,45 zł za 1 kg (w kraju – 6,39 zł), tj. wzrosła o 21,5% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a w odniesieniu do 2005 r. była wyższa o 57,5%. Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,21 zł za kg (w kraju – 5,40 zł), tj. o 15,3% wyższą niż w 2011 r. i o 39,7% większą w porównaniu z notowaną w 2005 r.

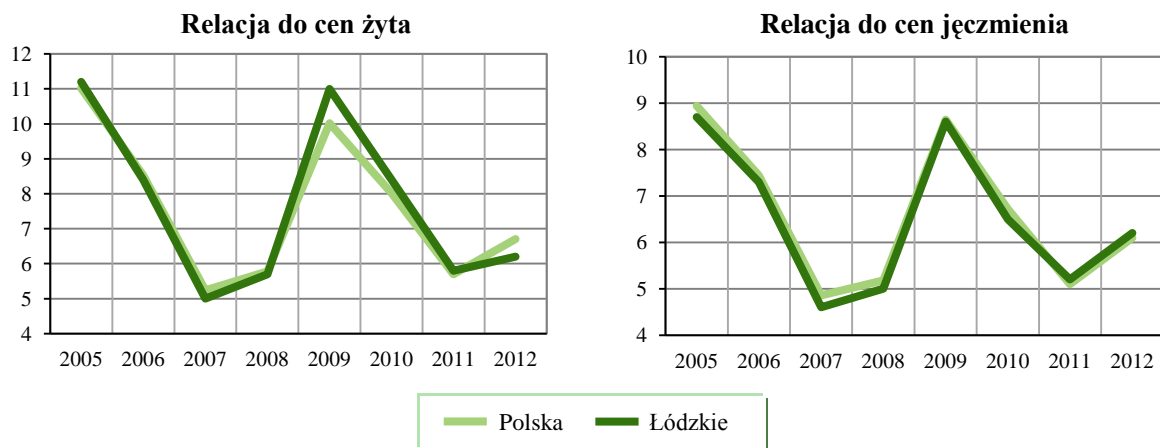
Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W 2012 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,06 zł za 1 kg (Polska- 4,18 zł) i była o 5,2% wyższa w porównaniu z notowaną rok wcześniej oraz o 38,1% większa niż w 2005 r.

Za 1 litr mleka krowiego w omawianym roku płacono w skupie 1,11 zł (w kraju – średnio 1,20 zł), tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem i o 24,2% więcej niż w 2005 r.

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego korzystniejsza była relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Wyniosła ona 6,2 wobec 5,8 w 2011 r. W kraju relacja ta wyniosła 6,7. Poprawiła się także relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia. W analizowanym okresie wyniosła 6,2 wobec 5,1 w 2011 r. (w kraju - 6,1).

Dane prezentujące rolnictwo w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne,
 - „Pogłowie bydła i owiec oraz produkcja zwierzęca w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku,
 - „Wynikowy szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnicych w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
 - „Wiosenna ocena stanu upraw rolnych i ogrodnicych w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
 - „Pogłowie trzody chlewnej i produkcja żywca wieprzowego w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne 3 razy w roku,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Rolnictwo w województwie łódzkim” – publikacja dostępna co roku także w wersji książkowej, jak również w Banku Danych Lokalnych.
-

PRZEMYSŁ

W 2012 r. w województwie łódzkim utrzymał się obserwowany od 2005 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Był on jednak wolniejszy od notowanego w 2011 r. na skutek stopniowego zwalniania dynamiki produkcji w kolejnych kwartałach roku. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy w przemyśle przy jednoczesnym zmniejszeniu przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2012 r. w województwie osiągnęła wartość 66771,4 mln zł (w cenach bieżących), była o 10,1% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 87,2% wyższa niż w 2005 r. W skali kraju, w tym czasie, sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 1,0% i 45,7%. Po notowanym w I kwartale 2012 r. wysokim wzroście produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku (o 18,4%), w kolejnych okresach narastających zaobserwowano spowolnienie tempa wzrostu (w I półroczu wyniósł on 13,8%, a w okresie trzech kwartałów 2012 r. – 11,8%).

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona jest wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

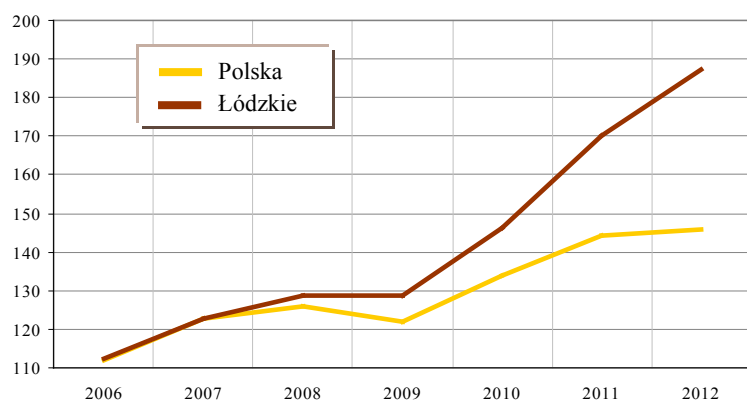
Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	945306,9	1094654,5	1138861,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,0	83,8	84,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2442,2	2494,5	2470,5
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	32340,3	50007,5	61036,8	66771,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	79,5	78,1	74,9	76,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	165,8	168,1	174,8	169,7

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
ŁÓDŹ				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	12825,5	13857,6	14322,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	86,4	91,4	91,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	47,7	46,2	44,0

Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2005 = 100

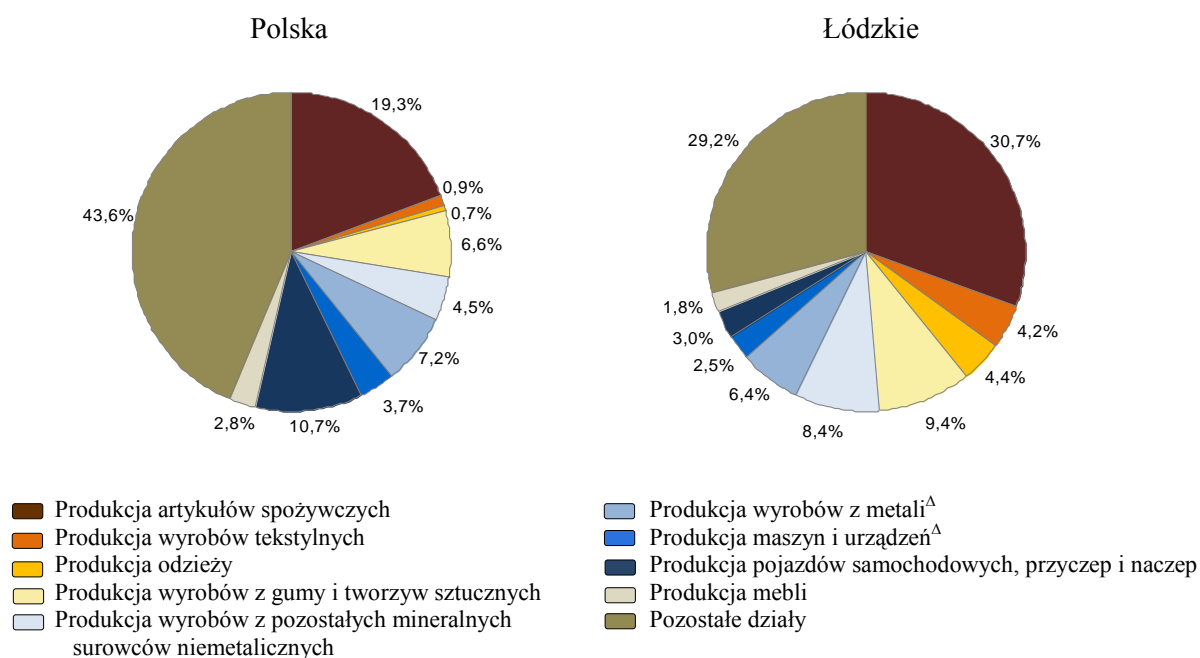

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wzrost produkcji uzyskany w ciągu ostatniego roku był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach sta-

łych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (o 11,9%, przy udziale 76,5% w ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wobec 84,1% w kraju).

Wyk. 46. **Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2012 r.**
(ceny bieżące)

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), w porównaniu z 2011 r., odnotowano m.in. w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 42,0%), artykułów spożywczych (o 30,1%) oraz wyrobów z metali (o 28,7%). W analizowanym okresie największy spadek wystąpił w działach: poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (o 16,2%), produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,1%) oraz produkcja mebli (o 3,3%).

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim** (ceny stałe)

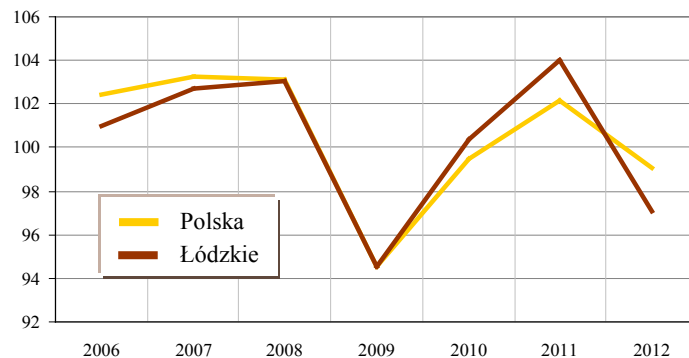
Sektory i działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	117,3	117,8	118,1	116,4	118,4	113,8	111,8	110,1
Przetwórstwo przemysłowe ...	116,1	113,5	114,0	113,4	118,2	115,7	113,8	111,9
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	111,8	112,5	116,3	116,8	138,2	134,8	131,5	130,1
Produkcja wyrobów tekstylnych	113,7	112,7	112,0	111,5	102,6	101,0	98,6	98,1
Produkcja odzieży	110,4	106,8	105,5	103,8	97,1	103,8	101,3	100,9
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	107,0	109,5	109,0	105,8	110,8	101,4	98,4	99,3
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,9	105,8	108,0	108,2	154,9	146,5	142,2	142,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	143,0	149,6	145,0	129,1	89,6	86,4	82,7	83,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	139,4	135,7	134,3	138,7	126,5	125,6	130,2	126,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	117,3	112,6	111,1	113,0	106,1	100,6	98,7	92,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	135,1	127,7	123,1	119,4	105,6	98,9	98,4	98,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	127,5	119,1	120,4	114,4	143,4	137,6	132,0	128,7
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	98,0	99,8	95,6	97,3	126,7	120,7	118,5	110,4
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	165,8	129,7	131,2	134,8	132,4	125,5	116,6	106,5
Produkcja mebli	99,0	95,6	96,8	97,0	93,1	98,1	96,7	96,7

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim, towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w skali roku o 2,9%, a w porównaniu z 2005 r., zanotowano jego wzrost o 2,4%.

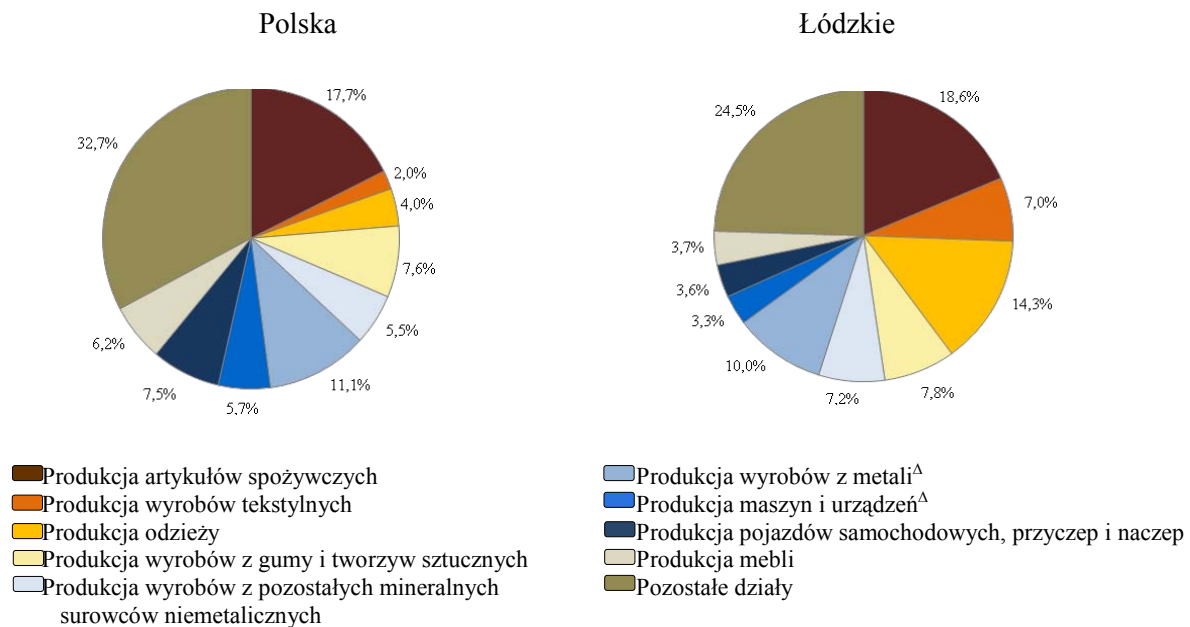
W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 169,7 tys. osób. W kraju zanotowano również spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 1,0%, ale wzrost w porównaniu z 2005 r. o 3,6%. W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w kraju wyniosło 2470,5 tys. osób

Wydajność pracy w przemyśle w 2012 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie łódzkim wyniosła 393,4 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 13,4% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 2,0%.

Wyk. 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2012 r.**

W przetwórstwie przemysłowym, w ujęciu rocznym, odnotowano spadek zatrudnienia o 3,0% do poziomu 138,2 tys. osób. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego największy spadek przeciętnego zatrudnienia, w porównaniu z poprzednim rokiem, wystąpił w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 12,1%), produkcji odzieży (o 11,5%) oraz produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 10,1%). Poziomem zatrudnienia wyższym niż przed rokiem charakteryzowały się m.in. działy: produkcja papieru i wyrobów z papieru (wzrost o 7,5%), produkcja wyrobów z metali (o 7,2%) oraz produkcja maszyn i urządzeń (o 1,4%).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W województwie łódzkim w 2012 r., po okresie kilkuletniego wzrostu, odnotowano spadek produkcji sprzedanej w sekcji budownictwo. Wzrosła natomiast produkcja budowlano-montażowa, co znalazło swoje odzwierciedlenie w większym jej udziale w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem. W budownictwie, w omawianym okresie, odnotowano zmniejszenie wydajności pracy w wyniku spadku wartości produkcji przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

W 2012 r. w województwie łódzkim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 7724,3 mln zł i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,1% (w skali kraju wzrost o 0,5%).

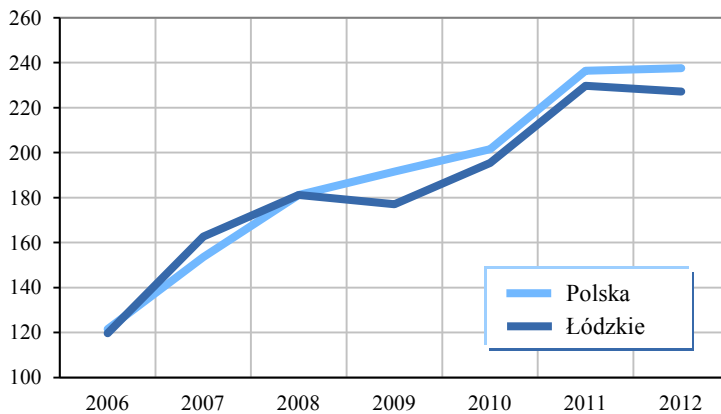
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

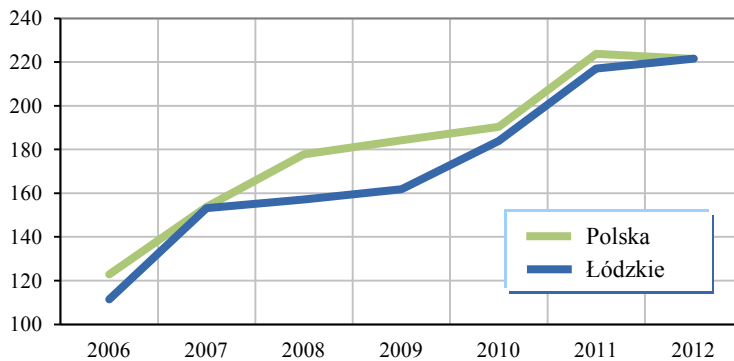
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	160403,9	188127,5	189076,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	51,6	50,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	442,8	476,5	486,3
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	3401,1	6645,8	7811,3	7724,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	67,5	63,5	63,8	65,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	16,5	22,5	23,3	24,1
ŁÓDŹ				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2704,9	3335,4	2691,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	52,8	57,0	49,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	7,1	7,5	7,3

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 5086,5 mln zł (65,9% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do odnotowanej w roku poprzednim o 2,1%. W kraju wartość produkcji budowlano-montażowej była niższa niż przed rokiem o 1,0%.

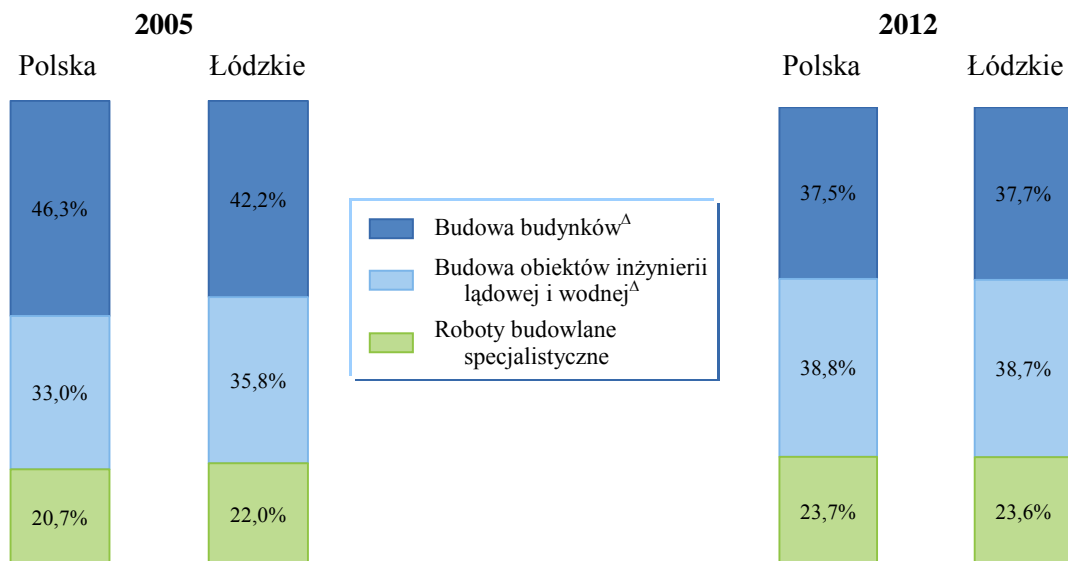
We wszystkich kwartalnych okresach narastających spadek odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, natomiast znaczący wzrost, szczególnie w I połowie roku, odnotowały przedsiębiorstwa, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim** (ceny bieżące)

Działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	107,1	106,8	110,3	117,9	118,0	107,0	105,3	102,1
Budowa budynków ^Δ	92,7	86,3	91,7	100,8	132,4	131,4	119,0	115,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	107,6	112,5	124,8	134,3	97,2	86,0	92,7	87,1
Roboty budowlane specjalistyczne	142,1	142,5	121,4	118,7	116,3	109,2	109,0	113,6

Zmiany te znalazły swoje odzwierciedlenie w strukturze produkcji budowlano-montażowej. W ciągu roku zmniejszył się (o 6,6 p.proc.) udział wartości produkcji przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Struktura produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim w 2012 r. jest niemal identyczna, jak w skali kraju.

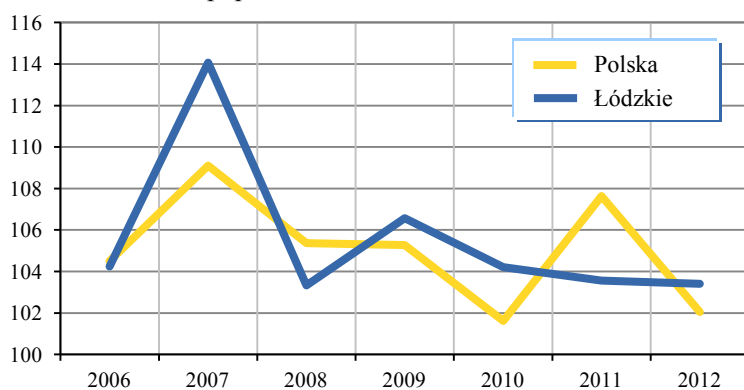
Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD2007**
(ceny bieżące)

W 2012 r. pomimo spadku produkcji sprzedanej budownictwa odnotowano zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,4% wobec wzrostu o 2,1% w skali kraju). Wzrost zatrudnienia w budownictwie, choć nieco niższy niż w latach poprzednich, utrzymuje się w całym okresie 2005-2012.

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Rok poprzedni = 100

W wyniku tych zmian wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2012 r. w łódzkim, mierząca wydajność pracy, ukształtowała się na poziomie 320,5 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza spadek o 4,4% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim w 2012 r., pod względem liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych, odnotowało znacznie lepsze wyniki niż w latach poprzednich. Znacząco wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania w stosunku do roku poprzedniego. Jednocześnie był to kolejny rok, w którym odnotowano spadek liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych oraz mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 2012 r. w województwie oddano do użytkowania 8019 mieszkań, tj. o 33,2% więcej niż przed rokiem. Wzrost zakończonych inwestycji mieszkaniowych odnotowano także w skali kraju, był on jednak o połowę niższy (16,8%). Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w omawianym roku była najwyższa w całym ośmioletnim obserwowanym okresie.

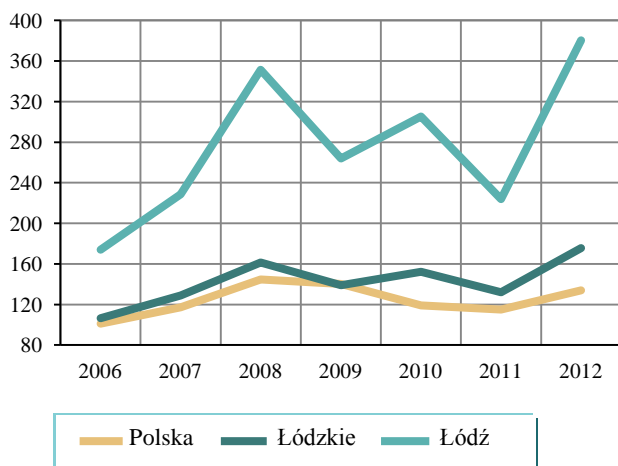
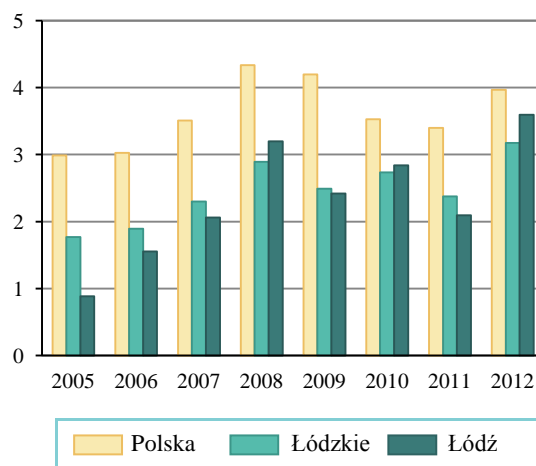
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

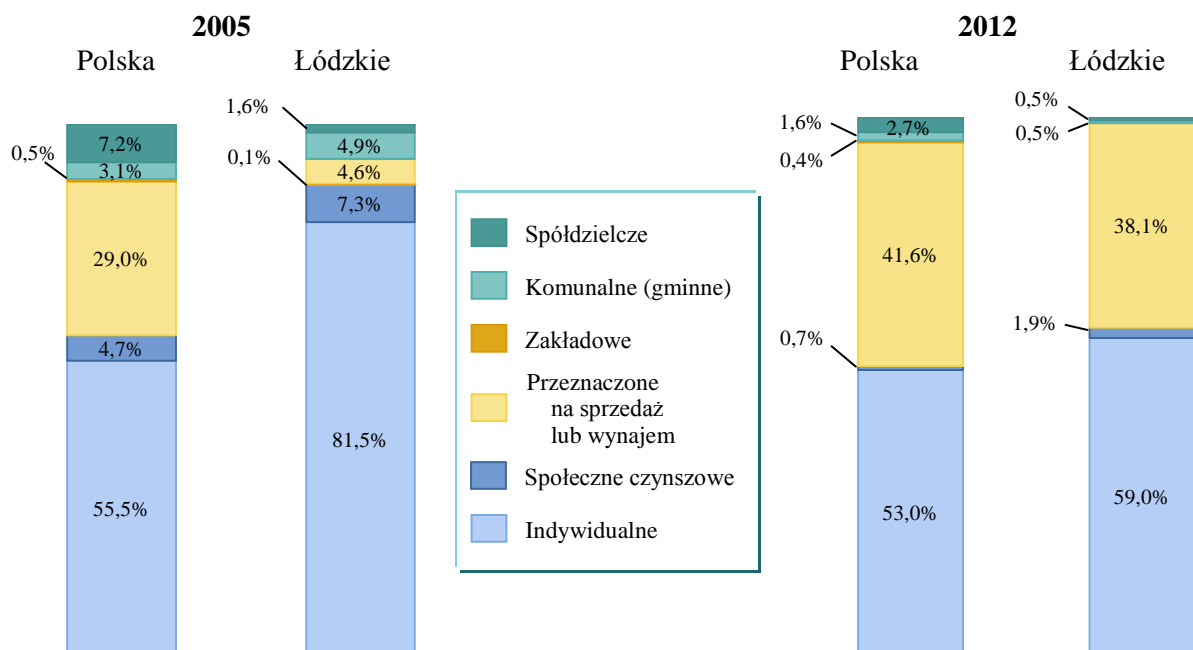
Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,6	3,4	4,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	106,1	107,1	102,4
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	4,6	4,8	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,1	4,2	3,7
ŁÓDZKIE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	1,8	2,7	2,4	3,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	126,3	112,7	119,2	107,5
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,1	3,8	3,6	3,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,8	3,2	3,2	2,4
ŁÓDŹ				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	0,9	2,8	2,1	3,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	131,5	88,4	84,0	71,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	1,4	3,4	3,5	2,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,1	3,2	2,7	1,3

Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

2005 = 100

Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2012 r. wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie łódzkim, w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano w obu formach budownictwa o znaczącym udziale - budownictwie indywidualnym (o 11,2%, przy udziale 59,0%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (ponad 2-krotnie, przy udziale 38,1%). Znacznie więcej mieszkań oddały także spółdzielnie – wzrost liczby zakończonych inwestycji ponad 5-krotny, jednak udział tej formy budownictwa pozostaje niewielki. Natomiast znaczny spadek liczby oddanych do użytkowania mieszkań dotyczył budownictwa społecznego czynszowego (o 52,2%, przy udziale 1,9%) oraz komunalnego (66,9%, przy udziale 0,5%).

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Mieszkania oddane do użytkowania w Łodzi stanowiły 32,4% wszystkich takich inwestycji w województwie. W Łodzi w 2012 r. odnotowano znaczny wzrost liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych - o 70,2%. Tak duży wzrost spowodowany był oddaniem do użytkowania mieszkań budowanych przez deweloperów. Mieszkania na sprzedaż lub wynajem stanowiły 78,6% wszystkich zakończonych inwestycji mieszkaniowych w Łodzi.

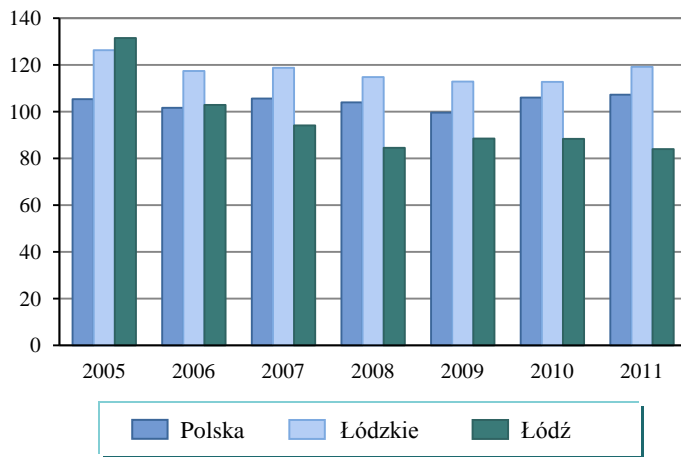
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie łódzkim w 2012 r. wyniosła 107,5 m² (w kraju – 102,4 m²) i zmniejszyła się o 6,5 m² w stosunku do roku poprzed-

niego (w kraju spadła o 4,7 m²). Przeciętna powierzchnia mieszkania, zanotowana w 2012 r., w łódzkim była najniższa od roku 2005 r. i w całym okresie 2005-2012 zmalała o 18,8 m².

Spadek w 2012 r. średniej powierzchni użytkowej mieszkania w województwie wynika głównie ze zmniejszenia się powierzchni mieszkań budowanych przez inwestorów indywidualnych – najliczniejszej formy

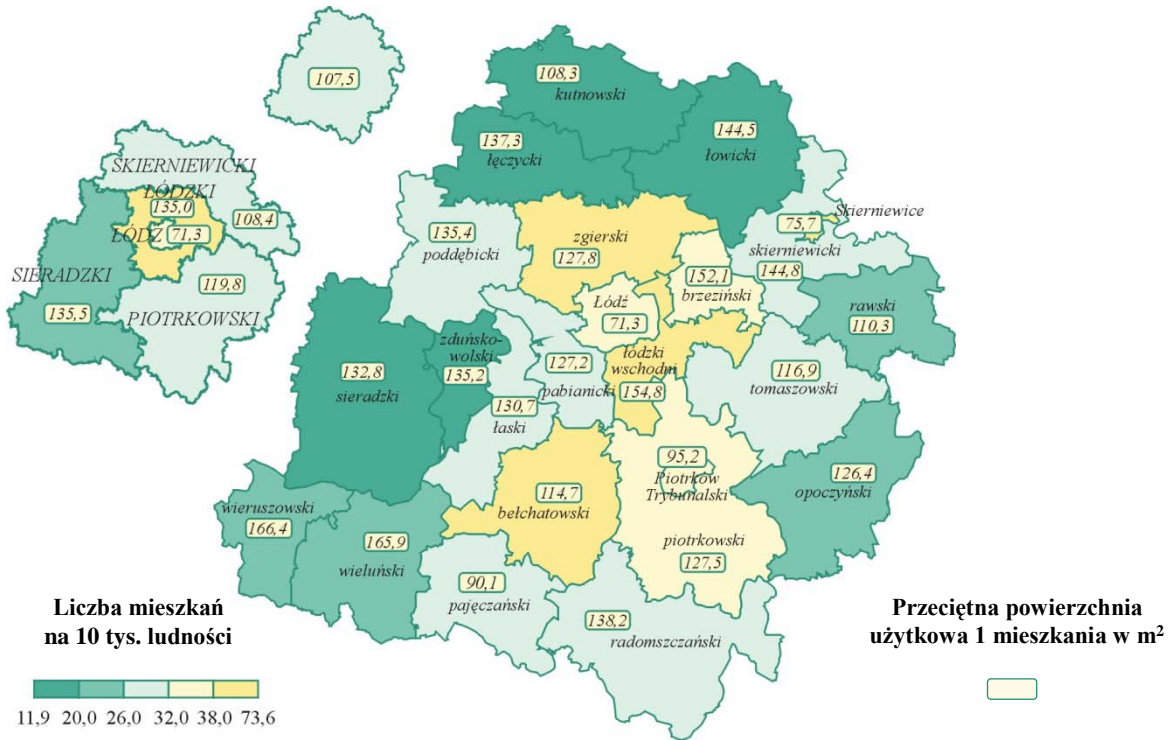
Wyk. 56. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**
m²

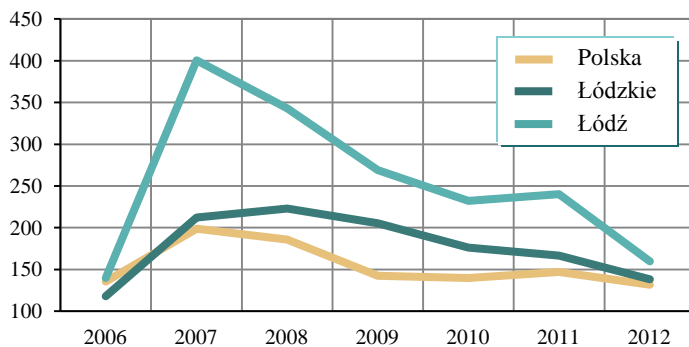
budownictwa – o 1,2 m² oraz zakończenie znacznej liczby inwestycji deweloperskich, które również miały w 2012 r. mniejszą powierzchnię przeciętną mieszkania niż w roku poprzednim.

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim**

Formy budownictwa	2011				2012			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	6022	100,0	86,6	119,2	8019	100,0	133,2	107,5
Spółdzielcze	8	0,1	7,0	33,8	41	0,5	512,5	53,0
Komunalne (gminne)	133	2,2	32,8	42,0	44	0,5	33,1	42,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1313	21,8	54,8	70,4	3052	38,1	232,4	60,8
Spółeczne czynszowe	314	5,2	253,2	53,4	150	1,9	47,8	52,4
Indywidualne	4254	70,6	108,8	141,7	4732	59,0	111,2	140,5

Wyk. 57. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2012 r.**

W 2012 r. w łódzkim wydano pozwolenia na budowę 7543 mieszkań, tj. o 17,0% mniej niż rok wcześniej. Był to kolejny rok (począwszy od 2009 r.) w którym spadła liczba mieszkań na budowę których uzyskano pozwolenia. W skali kraju również odnotowano spadek o 10,3% w porównaniu z rokiem poprzednim.

 Wyk. 58. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań 2005 = 100**

więcej niż w 2011 r. pozwoleń dotyczyło mieszkań komunalnych, jednak stanowiły one zaledwie 0,2% wszystkich mieszkań, na których realizacji wydano pozwolenie.

Więszą niż przed rokiem liczbę lokali mieszkalnych, na realizację których wydano pozwolenie odnotowano w dziewięciu powiatach województwa. Najwyższy wzrost wystąpił w Piotrkowie Trybunalskim – mieście na prawach powiatu (o 85,9%), powiecie kutnowskim (o 30,6%) i wieluńskim

Niemal wszystkie pozwolenia na budowę mieszkań w województwie łódzkim wydano na dwie formy budownictwa: indywidualne (83,5% ogółu) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (16,3%).

Liczba mieszkań na które wydano pozwolenia tych dwóch głównych inwestorów była jednak mniejsza niż przed rokiem. Dwukrotnie

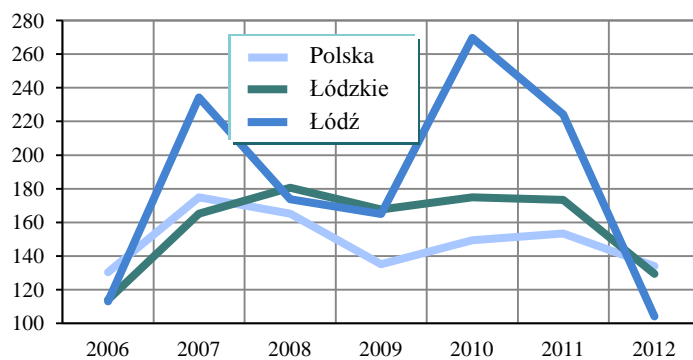
(o 21,9%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w Skierniewicach (o 71,0%) oraz powiatach miasto Łódź, radomszczańskim i pabianickim (odpowiednio o 33,6%, 32,9% i 32,5%).

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie łódzkim**

Formy budownictwa	2011			2012		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100
O g ó ł e m	9087	100,0	94,5	7543	100,0	83,0
Komunalne (gminne)	6	0,1	2,9	13	0,2	216,7
Zakładowe	2	0,0	x	-	x	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2477	27,3	112,2	1232	16,3	49,7
Społeczne czynszowe	82	0,9	136,7	-	x	x
Indywidualne	6520	71,8	92,4	6298	83,5	96,6

W 2012 r. w województwie rozpoczęto budowę 6057 mieszkań, tj. o 25,3% mniej niż w 2011 r. (w skali kraju odnotowano spadek o 12,6%). Choć w stosunku do 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie o 29,4%, to spadek w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim był najgłębszy w obserwowanym okresie.

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie indywidualnym – 5152, tj. o 11,0% mniej niż rok wcześniej oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem – 866, tj. o 58,5% mniej.

Spadek liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych dotyczył niemal wszystkich powiatów województwa. O ponad połowę zmniejszyła się liczba rozpoczętych budów w Łodzi i Skierniewicach. Wzrost liczby rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych w stosunku do 2011 r. odnotowano w 4 powiatach: mieście Piotrków Trybunalski (niemal 2,5-krotnie), sieradzkim (o 24,3%), tomaszowskim (o 18,0%) oraz pajęczańskim (o 4,3%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie łódzkim w 2012 r. utrzymał się obserwowany od lat wzrost wartości sprzedaży detalicznej, był on jednak na znacznie niższym poziomie niż w roku poprzednim. Zmniejszyła się natomiast wartość sprzedaży hurtowej towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2012 r. wzrosła w stosunku do roku 2011 o 4,9% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 5,6% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

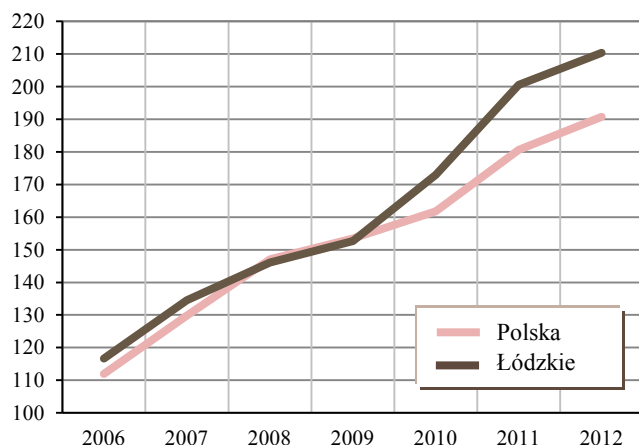
Wyszczególnienie	2006	2010	2011	2012
	rok poprzedni = 100			
POLSKA				
O g ó ł e m	111,9	105,5	111,6	105,6
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	107,9	101,9	103,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	113,1	120,1	109,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	101,2	102,8	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	113,6	130,3	113,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,2	117,8	106,9
Włókno, odzież, obuwie	118,3	113,1	112,5	104,4
Meble, RTV, AGD	120,9	123,0	106,7	117,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	83,6	107,0	87,6
Pozostałe	105,5	95,9	116,7	101,3
ŁÓDZKIE				
O g ó ł e m	116,7	113,3	115,9	104,9
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	115,7	111,9	99,3	129,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	126,2	139,2	134,3	99,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,3	100,9	105,0	106,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011	2012
	rok poprzedni = 100			
ŁÓDZKIE (dok.)				
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	106,7	97,6	117,0	72,0
Włókno, odzież, obuwie	104,0	101,1	118,3	72,5
Meble, RTV, AGD	108,1	98,5	100,7	122,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	139,2	168,2	126,9	93,8
Pozostałe	122,1	99,5	102,1	98,8

^a Patrz notka a na str. 79.

Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie łódzkim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2012 r. odnotowano systematyczne spowolnienie tendencji wzrostowej ogólnej sprzedaży detalicznej towarów w skali roku. Wysoki wzrost w odniesieniu do 2011 r. obserwowano w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 29,5%) oraz „mebli, RTV, AGD” (o 22,5%). Znaczny spadek wartości sprzedaży detalicznej dotyczył m.in. grupy „włókno, odzież, obuwie” (spadek o 27,5%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	118,3	116,6	116,2	115,9	110,9	109,8	108,0	104,9
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	89,9	89,9	95,2	99,3	154,9	162,9	147,9	129,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	141,2	141,1	139,5	134,3	103,3	105,4	101,9	99,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	99,3	103,6	104,5	105,0	116,6	112,2	109,2	106,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	105,8	115,6	115,1	117,0	70,0	74,6	79,9	72,0
Włókno, odzież, obuwie	127,9	128,4	121,6	118,3	92,5	73,5	77,0	72,5

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim (dok.)**

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Meble, RTV, AGD	104,6	107,6	103,2	100,7	124,4	119,3	120,2	122,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	267,8	123	119,9	126,9	106,5	94,0	97,7	93,8
Pozostałe	104,2	105,3	103,6	102,1	93,3	97,9	99,7	98,8

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 79.

Wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w 2012 r. w jednostkach handlowych zmniejszyła się o 2,7% w stosunku do poziomu zanotowanego przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach, dla których głównym rodzajem działalności jest sprzedaż hurtowa – spadek o 3,8%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 13,4% wyższa niż w 2011 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 13,0%). W łódzkim w skali roku najgłębszy spadek sprzedaży odnotowały jednostki prowadzące sprzedaż hurtową realizowaną na zlecenie (o 27,3%) oraz sprzedaż hurtową napojów alkoholowych i bezalkoholowych (o 24,7%). Znaczący wzrost wartości sprzedaży odnotowały jednostki prowadzące sprzedaż hurtową wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 58,4%)

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

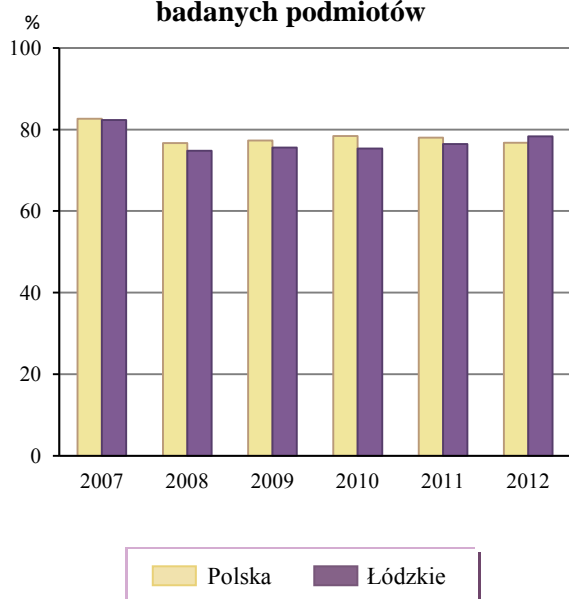
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2012 r. w województwie łódzkim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe uległy znacznemu pogorszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów. Niższe były wskaźniki rentowności ze sprzedaży oraz obrotu. Korzystniejsze niż przed rokiem były jedynie wskaźniki płynności finansowej. Zwiększył się natomiast udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto.

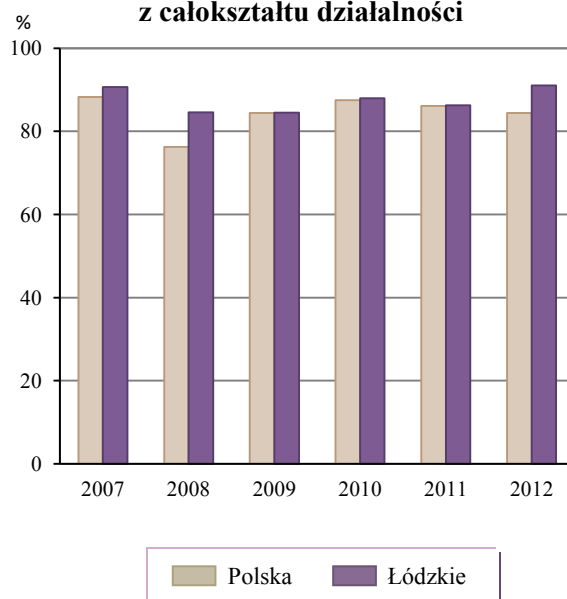
Wyniki finansowe uzyskane w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim były gorsze niż w roku poprzednim. Również wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w skali kraju były mniej korzystne od odnotowanych w latach poprzednich.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wyk. 61. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 62. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2012 r. w województwie łódzkim zysk netto wykazało 78,3% badanych przedsiębiorstw wobec 76,4% przed rokiem. Odsetek ten był najwyższym poziomem tego

wskaźnika od 2008 r. Udział przychodów tych firm w przychodach ogółem wzrósł w porównaniu z 2011 r. o 4,7 p.proc do poziomu 91,0%. W skali Polski udział przedsiębiorstw rentownych obniżył się w stosunku do roku poprzedniego i był jednym z najniższych w obserwowanych latach.

Przychody z całokształtu działalności w 2012 r. osiągnęły poziom 102495,8 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 6,9% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 96727,4 mln zł i wzrosły o 9,1%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 92,5% w 2011 r.) do 94,4% (w kraju odnotowano jego wzrost o 1,2 p.proc. do 95,8%). W omawianym okresie, zarówno w województwie, jak i kraju, pogorszeniu uległy również: wynik na działalności gospodarczej, wynik finansowy brutto i netto. Korzystniejszy był natomiast wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

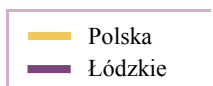
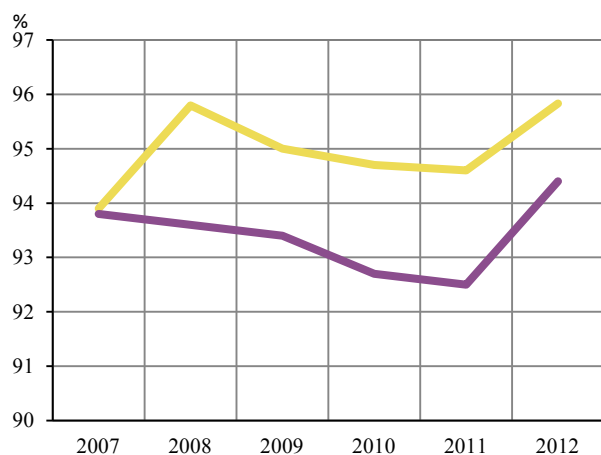
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2012 r. w województwie łódzkim osiągnęły wartość 99439,7 mln zł (wzrost o 6,8% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 91478,2 mln zł (wzrost o 7,1%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 7961,5 mln zł) był o 3,3% wyższy niż przed rokiem. Znaczne pogorszenie odnotowano natomiast w przypadku wyniku na działalności gospodarczej (z 7192,2 mln zł w 2011 r. do 5768,4 mln zł w 2012 r.).

Wynik finansowy brutto był o 19,9% niższy od odnotowanego w roku poprzednim i wyniósł 5767,5 mln zł. Po odliczeniu obciążeń (podatku dochodowego) wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 4767,8 mln zł i spadł o 18,6% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

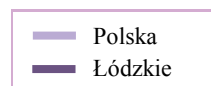
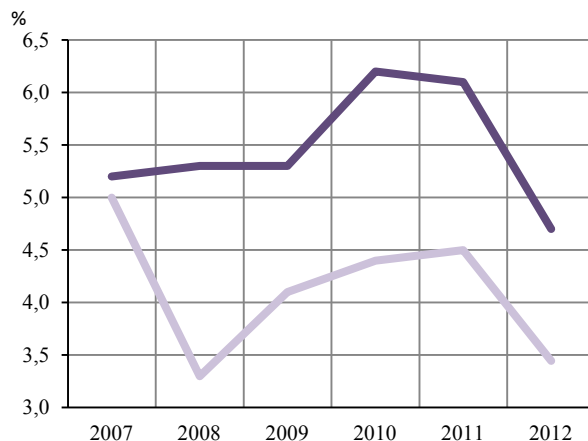
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

Niższe niż w roku 2011 r. były wskaźniki dotyczące rentowności obrotu przedsiębiorstw oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży. Odnotowany poziom wskaźników rentowności obrotu, zarówno brutto, jak i netto, był najniższy w całym okresie 2007-2012. W skali roku poprawiły się natomiast wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 3,5 p.proc. i 1,8 p.proc.).

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011	2012
	w %			
POLSKA				
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ..	5,6	5,2	5,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ..	6,1	5,3	5,4	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5	3,4
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	39,7	38,1	34,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	105,5	102,7	97,4
ŁÓDZKIE				
Wskaźnik poziomu kosztów	93,8	92,7	92,5	94,4
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ..	6,0	7,3	8,3	8,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ..	6,2	7,3	7,5	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,2	6,2	6,1	4,7
Wskaźnik płynności I stopnia	36,7	32,7	28,0	31,5
Wskaźnik płynności II stopnia	101,3	92,1	91,7	93,5

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

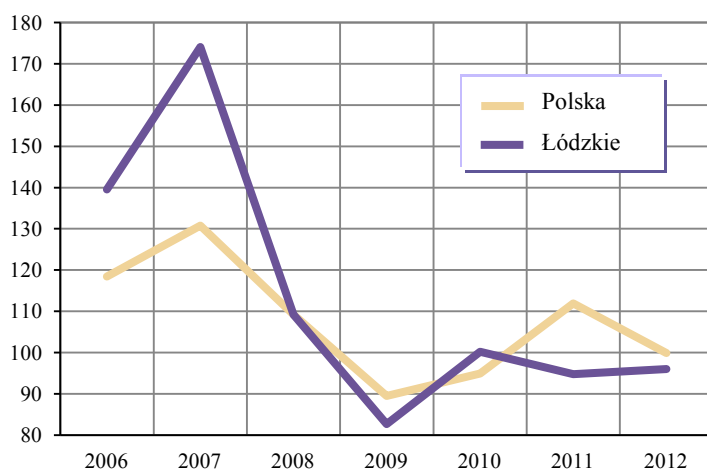
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał; jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLĄDY INWESTYCYJNE

W 2012 r. - w drugim roku z kolei - odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa łódzkiego. Wpłynął na to znaczny spadek nakładów na budynki i budowle oraz na zakup środków transportu. Mimo większej niż przed rokiem liczby nowych inwestycji spadła ich wartość kosztorysowa.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim, wyniosły 5687,7 mln zł i były niższe od zrealizowanych rok wcześniej o 4,0%. W skali kraju wartość nakładów inwestycyjnych spadła zaledwie o 0,1% w odniesieniu do poziomu notowanego w 2011 r.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
POLSKA				
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	89236,8	99853,7	99719,0
w tym – w % – nakłady na:				
Budynki i budowle	36,3	42,1	39,1	40,6
Zakupy	63,0	56,8	59,5	58,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	52,4	45,5	47,1	47,4
środków transportu	10,6	11,3	12,4	11,1

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012
ŁÓDZKIE				
O g ó ł e m w m l n z ł	2843,9	6249,4	5924,4	5687,7
w tym – w % – nakłady na:				
Budynki i budowle	33,4	36,9	32,3	27,7
Zakupy	66,3	61,2	65,2	70,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi ..	56,9	56,1	58,4	66,1
środków transportu	9,3	5,2	6,8	4,3

W omawianym roku, w województwie łódzkim, z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 1574,6 mln zł (o 17,7% mniej niż rok wcześniej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 4006,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 3,7%,

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

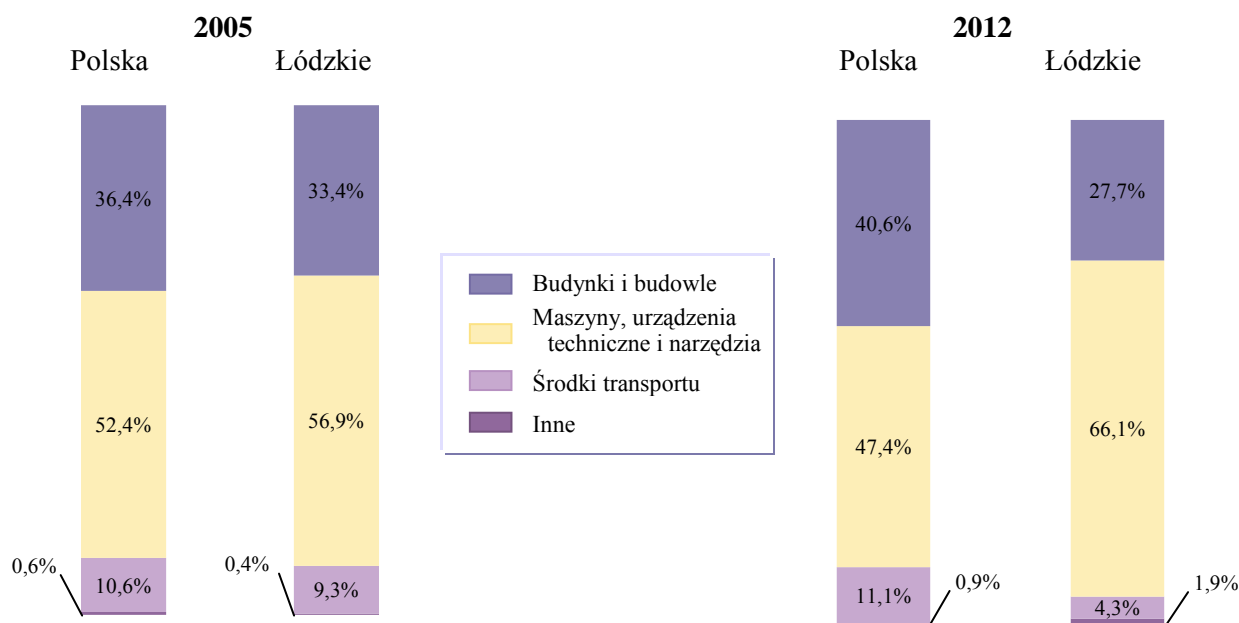
Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

a udział tych zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 5,2 p.proc, co wynikało ze wzrostu nakładów poniesionych na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, w kwocie 3760,3 mln zł (o 8,3% więcej niż w roku poprzednim). Za zakup środków transportu poniesiono kwotę niższą niż przed rokiem o 38,8% - 246,5 mln zł.

Spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2011 r. odnotowano w większości sekcji, m.in. w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (spadek o 59,4%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 35,9%), admini-

strowanie i działalność wspierająca (o 24,4%) oraz handel, naprawa pojazdów samochodowych (o 20,7%). Wzrost nakładów odnotowano w sekcjach: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 208,4%), informacja i komunikacja (o 166,6%), edukacja (o 37,1%), obsługa rynku nieruchomości (o 27,2%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 4,8%).

W 2012 r. inwestowały głównie, podobnie jak przed rokiem, przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (51,3%) oraz przetwórstwa przemysłowego (30,0%). Inwestycje przedsiębiorstw z sekcji handel, naprawa pojazdów samochodowych to zaledwie 5,6% ogólnej wartości nakładów w województwie łódzkim.

Wyk. 66. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

W 2012 r. w łódzkim inwestorzy rozpoczęli realizację o 8,1% nowych inwestycji więcej niż przed rokiem (3053), z których 38,5% stanowiły inwestycje polegające na modernizacji istniejących środków trwałych. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji była jednak o 13,7% niższa niż w roku poprzednim i wyniosła 2180,6 mln zł. W kraju w omawianym okresie odnotowano spadek liczby rozpoczętych inwestycji o 1,9%, a ich wartość kosztorysowa spadła o 14,5%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2577,5	2566,2	2555,9	2548,9	2541,8	2542,4	2533,7	2524,7	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności (w okresie I–XII):									Per 1000 population (in the period Jan–Sep):
małżeństwa zawarte	5,16	5,62	5,99	6,37	6,21	5,70	4,98	4,99	marriages contracted
urodzenia żywe	8,74	9,08	9,31	9,98	10,22	10,02	9,44	9,43	live births
zgony	12,09	12,17	12,48	12,32	12,52	12,26	12,14	12,40	deaths
przyrost naturalny	-3,35	-3,09	-3,17	-2,34	-2,30	-2,24	-2,70	-2,97	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,68	-1,13	-0,83	-0,66	-0,50	-0,70	-0,75	-0,72	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	271,3	278,7	295,2	312,8	305,3	310,5	325,9	321,0	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	102,7	105,9	106,0	97,6	101,7	105,0	98,5	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	83,3	85,3	86,2	87,6	88,0	87,6	86,1	86,5	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	198,4	160,7	123,1	99,2	128,1	131,6	138,7	151,0	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	17,9	14,7	11,2	9,2	11,9	12,2	12,9*	14,0	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	87,7	86,0	84,2	80,2	78,1	83,0	83,4	83,8	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	144	64	46	47	103	98	147	146	Unemployed persons per job offer ^a
Wskaźnik aktywności zawodowej według BAEL ^c (w %)	55,3	54,4	54,8	55,3	54,9	56,3*	56,9*	56,6	Activity rate by LFS ^c (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c (w %)	45,7	47,1	49,7	51,6	50,8	51,1*	51,6*	50,3	Employment rate by LFS ^c (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^c (w %)	17,4	13,4	9,3	6,7	7,6	9,2*	9,3*	11,0	Unemployment rate by LFS ^c (in %)

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku. Dane za lata 2010 i 2011 zostały zweryfikowane (patrz notka str. 25), dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat.

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year. Data for 2010 and 2011 year have been revised (see note page 25); data since 2010 year are not fully comparable with the results of the surveys for previous years.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2107,97	2215,84	2401,66	2649,65	2787,65	2978,57	3192,09	3339,41	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	•	656,7	656,0	658,4	662,9	653,8	639,5	626,6	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	•	•	99,9	100,4	100,7	98,6	97,8	95,4	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	•	1133,48	1166,95	1278,81	1392,39	1481,17	1554,27	1642,49	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	•	•	103,0	109,6	108,9	106,4	104,9	105,7	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	•	785,74	797,51	843,17	896,10	940,86	973,40	1043,43	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	•	•	101,5	105,7	106,3	105,0	103,5	107,2	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,0	101,2	102,8	104,1	103,5	102,8	104,4	103,8	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	100,8	105,1	105,8	104,2	103,1	105,8	104,4	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	93,7	93,1	90,8	92,8	93,9	97,4	98,8	95,7	clothing and footwear
mieszkania	103,2	103,7	104,3	107,6	107,7	103,8	106,0	105,7	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	26,9	22,7	29,6	27,6	31,1	30,8	31,2	29,6	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:									Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	40,1	40,3	41,1	41,5	43,1	45,3 ^c	47,3	45,5	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	125,5	130,4	123,6	102,2	101,7	130,5 ^c	114,3	97,5	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stan w czerwcu. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. d Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b As of June. c Data of Agricultural Census as of 30 June. d As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	•	•	•	•	•	•	•	•	cereal grain (excluding sowing seed)
w tym pszenica	71,7	118,8	151,8	104,3	65,3	119,0	156,5	103,4	of which wheat
żyto	65,5	144,1	161,9	93,2	52,8	123,9	140,5	105,1	rye
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,1	102,2	95,9	99,2	120,5	126,4	193,9	103,3	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	91,5	93,9	97,2	114,5	113,2	85,2	118,6	115,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:									Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	11,2	8,4	5,0	5,7	11,0	8,4	5,8	6,2	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,7	7,3	4,6	5,0	8,6	6,5	5,2	5,9	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	•	112,3	109,4	104,7	100,0	113,6	116,4	110,0	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	165,8	167,4	171,9	177,2	167,6	168,1	174,8	169,7	Average paid employment in industry ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	•	101,0	102,7	103,1	94,6	100,3	104,0	97,1	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	119,7	135,9	111,3	97,3	110,3	117,5	98,9	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	111,4	137,5	102,6	96,9	113,7	117,9	102,1	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	16,5	17,2	19,6	20,3	21,6	22,5	23,3	24,1	Average paid employment in construction ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	•	104,2	114,1	103,3	106,6	104,2	103,6	103,4	previous year = 100

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM (dok.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4565	4868	5886	7372	6344	6957	6022*	8019	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	83,2	106,6	120,9	125,2	86,1	109,7	86,6*	133,2	previous year = 100
na 1000 ludności	1,8	1,9	2,3	2,9	2,5	2,7	2,4	3,2	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	126,3	117,5	118,8	114,9	112,9	112,7	119,2	107,5	average usable floor space per dwelling (in m ²)
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	116,7	115,3	108,6	104,5	113,3	115,9	104,9	Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^b	249459	241221	240862	242264	220706	230908	228537	234079	Entities of the national economy ^b
rok poprzedni = 100	101,9	96,7	99,9	100,6	91,1	104,6	99,0	102,4	previous year = 100
w tym spółki handlowe	11331	11824	12372	12844	13408	14198	14945	15946	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	104,4	104,4	104,6	103,8	104,4	105,9	105,3	106,7	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału z zagranicznego	2277	2387	2493	2584	2664	2722	2827	2953	of which with foreign capital participation
rok poprzedni = 100	105,8	104,8	104,4	103,7	103,1	102,2	103,9	104,5	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	•	•	93,8	93,6	93,4	92,7	92,5	94,4	Cost level indicator in enterprises ^c (in %)
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):									Turnover profitability rate in enter- prises ^c (in %):
brutto	•	•	6,2	6,4	6,6	7,3	7,5	5,6	gross
netto	•	•	5,2	5,3	5,3	6,2	6,1	4,7	net
Nakłady inwestycyjne w przedsiębior- stwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	2843,9	3968,2	6906,9	7540,5	6236,3	6249,4	5924,4	6587,7	Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące) ...	•	139,5	174,1	109,2	82,7	100,2	94,8	96,0	previous year = 100 (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2011 B – 2012	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys.)	2538,7	.	.	2537,6	.	.	2536,3	.	.	2533,7
Population ^a (in thous.)	B	B	2530,8	.	.	2528,6	.	.	2527,1	.	.	2524,7
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	324,7	325,8	324,0	323,8	325,8	324,6	323,1	324,0	323,6	323,9	321,1
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	324,1	322,9	321,9	321,6	322,0	321,3	320,3	318,0	317,2	315,3	312,2
poprzedni miesiąc = 100	A	103,1	100,0	99,4	99,9	100,6	99,6	99,5	100,3	99,9	100,1	99,2
previous month = 100	B	100,9	100,3	99,7	99,9	100,1	98,8	99,7	99,3	99,7	99,4	99,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,4	107,9	106,8	106,4	106,0	105,2	104,5	102,7	102,3	102,5	102,0
corresponding month of previous year = 100	B	99,8	98,9	99,4	99,3	98,9	99,0	99,1	98,2	98,0	97,4	97,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	141,7	145,4	141,0	137,4	132,7	131,3	131,2	131,3	131,2	134,2	138,7
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	148,5	152,8	148,9	146,1	143,2	141,9	142,0	141,9	141,9	145,8	151,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	13,0	13,2	13,3	12,9	12,2	12,1	12,1	12,1	12,1	12,4	12,9*
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	13,7	14,0	14,0	13,7	13,3	13,2	13,2	13,2	13,2	13,5	14,0
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2715	2870	5246	5442	4247	3831	4304	4194	3327	2706	1850
Job offers declared during a month	B	2852	2884	5501	3823	3078	3396	4545	4417	3443	2778	1906
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	83	69	46	54	45	51	49	45	64	78	147
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	89	72	68	82	77	75	49	70	85	90	146
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3129,54	2976,09	3076,25	3076,38	3084,77	3211,99	3233,11	3199,01	3153,50	3379,25	3615,05
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3383,59	3115,90	3272,34	3218,53	3195,17	3356,66	3338,71	3297,53	3303,89	3550,87	3806,79
poprzedni miesiąc = 100	A	91,7	95,1	103,4	100,0	101,1	104,1	100,7	98,9	98,6	107,2	107,0
previous month = 100	B	93,6	92,1	105,0	98,4	99,1	105,1	99,5	98,8	100,2	107,5	107,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	110,1	106,4	106,5	107,4	108,2	107,3	110,5	107,3	105,3	103,2	105,9
corresponding month of previous year = 100	B	108,1	104,7	106,4	104,6	103,6	104,5	103,3	103,1	104,8	105,1	105,3

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2011 B – 2012	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^a ; consumer goods and services ^a :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	•	•	103,8	•	•	104,8	•	•	104,3	•	•	104,4
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100	114,5	103,0	98,2	103,3	105,3	100,2	88,3	89,9	101,6	100,8	98,9	101,8
previous month = 100	102,4	101,2	101,2	112,9	101,4	97,1	93,1	99,4	101,1	103,0	103,9	102,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	200,6	203,7	210,4	223,0	235,7	196,4	177,4	126,5	117,2	112,2	111,3	103,6
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):	92,5	90,8	93,6	102,4	98,6	95,5	100,7	111,3	110,7	113,1	118,8	119,4
poprzedni miesiąc = 100	93,8	106,9	106,4	99,5	104,6	110,9	81,9	107,1	101,1	104,2	99,0	107,6
previous month = 100	104,5	99,1	96,6	99,7	97,1	104,8	98,2	103,7	100,0	97,6	100,5	101,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	104,8	111,1	123,4	129,2	134,2	147,7	127,6	132,4	130,7	131,7	117,7	121,1
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:	134,9	125,1	113,5	113,9	105,7	100,0	119,8	116,0	114,8	107,5	109,1	102,6
poprzedni miesiąc = 100	96,0	102,6	108,6	106,3	100,7	103,3	104,1	99,9	104,0	102,3	102,0	106,8
previous month = 100	91,5	102,1	98,6	98,7	105,6	104,8	99,5	103,1	102,0	100,4	95,5	94,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	102,1	108,1	113,4	125,6	117,4	108,2	108,9	107,4	116,6	131,5	136,4	142,6
	136,0	135,4	123,0	114,1	119,5	121,3	115,9	119,6	117,4	115,2	107,8	95,2

^a W kwartale.

^a In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2011 B – 2012	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywcia wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	5,4 6,2	5,0 6,1	5,4 6,4	5,7 5,4	5,5 5,8	5,6 6,4	6,4 6,5	6,5 7,2	6,4 7,3	6,2 7,4	6,3 7,2	6,9 6,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	91,0	106,4	111,5	92,9	103,5	102,6	94,2	110,8	109,6	99,4	101,5	96,2
previous month = 100	96,2	101,6	109,9	92,8	100,7	98,1	103,2	101,6	100,5	111,2	95,7	92,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	120,2 121,3	119,2 117,8	114,4 116,2	115,0 117,6	114,6 115,5	114,8 108,5	110,6 117,8	118,9 110,0	118,4 101,4	114,7 113,0	117,9 107,7	114,6 102,2
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	33,3	131,3	119,8	109,7	142,7	115,7	83,4	102,7	138,8	93,1	77,3	175,6
previous month = 100	27,4	136,1	115,1	97,5	130,6	139,4	62,0	161,6	87,6	110,4	91,8	99,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	145,0 117,2	133,8 121,5	89,3 116,8	87,0 103,7	116,9 94,9	103,0 114,4	89,9 85,1	95,9 134,0	112,2 84,5	120,9 100,2	97,4 119,1	142,3 67,4
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	517 797	985 1406	1443 2210	1827 2668	2185* 3012	2573* 3486	3085* 3783	3570* 4374	4150* 4982	4597* 5863	5164* 7144	6022* 8019
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	68,8 154,2	83,5 142,7	90,4 153,2	74,2 146,0	78,0 137,8	79,9 135,5	84,7 122,6	85,5* 122,5	89,6* 120,0	86,8* 127,5	86,7* 138,3	86,6* 133,2

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON ŁÓDZKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2011 B – 2012	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): Retail sale of goods ^a (current prices):												
poprzedni miesiąc = 100	77,7	103,4	113,0	100,2	101,5	99,0	101,2	101,8	101,0	103,6	94,7	128,1
previous month = 100	B	100,8	114,3	96,6	100,4	101,1	101,0	99,8	98,4	102,4	97,7	110,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	121,9	114,6	120,5	122,3	113,7	112,3	119,3	112,7	112,6	115,0	120,4
corresponding month of previous year = 100	B	112,6	110,9	106,9	105,7	107,0	106,9	104,8	102,1	101,0	104,2	89,9
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	230500	231009	227694	227504	228025	228318	228685	229169	229459	229291	228537
Entities of the national economy ^b	B	227518	228156	228624	229345	230080	230569	231068	231815	232821	233665	234079
w tym spółki handlowe	A	14269	14387	14431	14518	14579	14625	14677	14751	14793	14870	14945
of which commercial companies	B	14999	15156	15240	15303	15387	15447	15541	15653	15735	15841	15946
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	2644	2750	2753	2759	2761	2772	2784	2802	2813	2826	2827
of which with foreign capital participation	B	2827	2852	2859	2864	2876	2886	2900	2915	2927	2938	2953
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :												
Profitability rate of turnover in enterprises ^c :												
brutto (w %)	A	•	8,3	•	•	8,1	•	•	7,5	•	•	7,5
gross (in %)	B	•	9,3	•	•	7,8	•	•	7,4	•	•	5,6
netto (w %)	A	•	6,6	•	•	6,6	•	•	6,1	•	•	6,1
net (in %)	B	•	7,5	•	•	6,3	•	•	6,1	•	•	4,7
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	910,2	•	•	2373,8	•	•	3918,8	•	•	5924,4
Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)	B	•	875,9	•	•	2218,9	•	•	3826,6	•	•	5687,7
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	96,2	•	•	118,7	•	•	107,4	•	•	94,8
(ceny bieżące)	B	•	96,2	•	•	93,5	•	•	97,6	•	•	96,0
corresponding period of previous year = 100 (current prices)												

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.

^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons; ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

W sprzedaży między innymi:

- RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - 2011
- SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA ŁODZI (kwartalnik)
- ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO - 2009, 2010, 2011, 2012
- WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – PODREGIONY, POWIATY, GMINY - 2009, 2010, 2011, 2012
- STATYSTYKA ŁODZI - 2006 (CD), 2008 (CD), 2010, 2012

- ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2011
- MIASTA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2000-2007, ŁÓDŹ 2009

- LUDNOŚĆ. RUCH NATURALNY I MIGRACJE W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2011
- RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2010, ŁÓDŹ 2011
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2009 R., ŁÓDŹ 2011
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2012
- WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2011 R., ŁÓDŹ 2013
- KAPITAŁ LUDZKI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2008 R., ŁÓDŹ 2010

- OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2010 R., ŁÓDŹ 2011
- ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2011 R., ŁÓDŹ 2012

- NAUKA, TECHNIKA I INNOWACYJNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2007-2009, ŁÓDŹ 2011
- ŚRODKI TRWAŁE I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2009, ŁÓDŹ 2011
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2009-2010, ŁÓDŹ 2012
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA PODMIOTÓW Z KAPITAŁEM ZAGRANICZNYM W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2008-2010, ŁÓDŹ 2012
- BUDOWNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2005-2011, ŁÓDŹ 2012
- DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2011, ŁÓDŹ 2013

WYNIKI SPISÓW POWSZECHNYCH

- PSR 2010. RAPORT Z WYNIKÓW WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO, ŁÓDŹ 2011
- PSR 2010. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2012
- NSP 2011. RAPORT Z WYNIKÓW W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM, ŁÓDŹ 2012

Zapraszamy do zapoznania się z szeroką ofertą wydawniczą znajdującą się na stronie internetowej Urzędu

<http://www.stat.gov.pl/lodz>,

gdzie prezentowane są w formie elektronicznej publikacje, komunikaty oraz tematyczne sygnały.

**Zamówienia realizuje Urząd Statystyczny w Łodzi
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź tel. (42) 683-92-96, FAX (42) 684-48-46**